POSTVERSAND
MÜNCHEN

B 21696 E

ÉLETÜNK

XXXIX. évf. 5. szám (39. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2007. május

A SZERETET SZENTSÉGE

XVI. Benedek pápa szinódus utáni buzdítása

„A szeretet szentségében, a Legszentebb Oltáriszentségben Jézus Krisztus saját magát ajándékozza nekünk, kinyilatkoztatva Isten minden ember iránti végtelen szeretetét” - ezekkel a szavakkal kezdődik XVI. Benedek pápaságának első apostoli buzdítása. A Szentatya hangsúlyozza, hogy az egyház az Eucharisztiában találja meg életadó központját, szüntelenül elkötelezve magát arra, hogy mindenkinek hirdesse, akár „alkalmas, akár nem”, hogy Isten szeretet.

A dokumentum ismételten leszögezi a II. vatikáni zsinat által elkezdett liturgikus megújulást, az olykor előforduló visszaélések ellenére. A zsinati változásokat az ún. „folytonosság hermeneutikája” szerint kell olvasni, vagyis a nagy egyházi hagyományok folytonosságának megfelelően, tehát anélkül, hogy bevezetnék a múlttal való mesterséges szakításokat.

Az Eucharisztia olyan valóság, amely meghalad minden emberi értelmet. Ebben a szentségben Jézus nem „valamit”, hanem saját magát adja nekünk, felkínálja testét, és vérét ontja. Teljesen ingyenes ajándékról van szó, amelynek köszönhetően részeseivé válunk az Istennel való bensőséges kapcsolatnak. A Pápa erőteljesen hangsúlyozza a keresztény istentisztelet gyökeres újdonságát, az ősi zsidó áldozati vacsorához képest. „Nekünk, keresztényeknek nem szükséges, hogy megismételjük azt a vacsorát; az, aki előzetesen hirdette a jövő valóságokat, most helyet adott magának az igazságnak. Az ősi rítus beteljesedett és azt véglegesen túlhaladta a megtestesült Istenfiú szeretetének ajándéka” - olvashatjuk a szinódus utáni buzdításban. Az Oltáriszentségben Jézus magához vonz bennünket, részesévé tesz ajándékozása dinamizmusának. Gyökeres változásról van szó, amely egyfajta atommaghasadás. Amikor belép az ember legbensőbb lényébe, elindítja a valóság átalakításának folyamatát, amelynek végső állomása az egész világ átalakulása lesz, amíg be nem következik az az állapot, hogy Isten lesz minden mindenkiben.

A dokumentum rávilágít, hogy maga Krisztus, a kereszáldozattal hozta létre az egyházat, mint jegyesét és testét. Az eucharisztikus misztérium tehát még csak növeli a Krisztus és az egyház szétválaszthatatlanságának tudatát. Ennek az igazságnak az alapján újra lehet indítani az ökumenikus párbeszédet is, annak tudatában, hogy a nem katolikus keresztények nem részesülhetnek szentáldozásban, csakis „meghatározott és rendkívüli helyzetekben”. XVI. Benedek pápa arra szólítja fel a plébániákat, hogy lelkipásztori szempontból helyezzenek különös súlyt az első áldozásra: fontos pillanatról van szó

(Folytatás a 6. oldalon)

Isten éltesse!
A Szentatya 80. születésnapjára

Az isteni irgalmasság ünnepén XVI. Benedek pápa a vatikáni bazilika előtti téren szentmisét mutatott be 80. születésnapja alkalmából. A pápával hatvan bíboros, a Római Kúria dikasztériumainak vezetői, és a Római Főegyházmegye segédpüspökeinek és papságának képviselői koncelebráltak. A szentmisén jelen volt a Konstantinápolyi Ökumenikus Patriarkátus delegációja is. A szentmise során Angelo Sodano, a Bíborosi Kollégium dékánja köszöntötte az ünnepeltet.

Az evangélium után a Szentatya megemlékezett arról, hogy elődje II. János Pál pápa rendelkezett úgy, hogy ez a vasárnap az Isteni Irgalmasság ünnepe legyen és hozzátette, hogy ezekre a napokra, amelyeket az isteni fényesség jár át, egy számára fontos dátum esik, hiszen 80 év távlatából tekinthet vissza életére.

Megjegyezte: a liturgia nem arra szolgál, hogy saját magáról beszéljen, „ennek ellenére az ember saját élete is eszköz lehet Isten irgalmának hirdetésé-

(Folytatás az 5. oldalon)

AZ UNIÓ FŐPÁSZTORAINAK „RÓMAI ÜZENETE” EURÓPA POLITIKAI FELELŐSEIHEZ

A Római Szerződések aláírásának 50. évfordulója alkalmából az Unió Püspöki Konferenciái, a szerzetesi közösségek, katolikus szervezetek és mozgalmak, valamint más keresztény egyházak küldöttei az olasz fővárosban találkoztak március 23. és 25. között. Az Európai Unió Püspöki Konferenciái Bizottsága által kezdeményezett kongresszuson a következő témát vitatták meg: „Értékek és távlatok a holnap Európája számára - a Római Szerződések 50 éve”. A küldöttek üzenetben fordultak az Európai Unió tagállamainak állam- és kormányfőihez, az Európai Parlament elnökéhez és az Európai Bizottság elnökéhez, akik március 25-én Berlinben gyűltek össze, hogy az Európa Tanács ünnepélyes ülésén emlékezzenek meg az évfordulóról.

Az öt pontos üzenetet a küldöttek átadták Romano Prodi olasz kormányfőnek, aki a berlini ünnepi ülésen átnyújtotta azt a címzetteknek.

Az üzenet megfogalmazói megállapítják: a Római Szerződések fontos állomást jelentettek az európai államok és népek integrációjának folyamatában. Elismeréssel szólnak elődeik erőfeszítéseiről, amelyek Európa még nem teljesen végbement újraegyesítésére irányultak. A földrész népeinek képviselői levonták a helyes tanulságot a végsőkig fokozott nacionalizmusok eltévelyedéseiből, amelyek háborúkat, pusztítást és a szabadság megtagadását idézték elő. Európa építése az időben történik. Elődeink számára több mint 100 évre volt szükség ahhoz, hogy felépítsenek egy székesegyházat, mi ötven év alatt egy új „katedrálist” építettünk minden európai számára.

(Folytatás a 8. oldalon)

Cserháti Ferenc

NAGYSZERŰ CSODAJELEKET MŰVEL

Sokszor az a benyomásunk, mintha Isten magunkra hagyott volna minket, nem törődne velünk. Legutóbb Helmut Schmidt nyugalmazott német kancellár is hosszasan beszélt erről díszdoktorrá avatása alkalmával a Marburgi egyetemen: súlyos döntések idején nem kapott segítséget felülről - panaszolta. Ugyanakkor a keresztények hívő lélekkel tanúsítják a Szentlélek hathatós működését az egyházban, még ha ma ez nem is történik olyan látványos módon, mint egykor az ősegyházban, amint ezt az Újszövetségi Szentírás tanúsítja. Napjainkban is vannak emberek, akik azt állítják, hogy kézrátételük, kézfeltételük által képesek csupán a lélek erejével gyógyítani. Olykor még a médiák is foglalkoznak velük: a hasonló gyógyítások praktikáival, egyesek állítólagos rendkívüli adottságaival, képességeivel. Ilyenkor hallunk emberi visszaélésekről, hiszékenységekről, szektás hiedelmekről és gyakorlatokról, „agyongyógyított” fiatalokról, és állítólagos eredményekről.

Pünkösd, Restout, Jean II, 1732, Louvre, Párizs

A Szentírásban ugyancsak olvasunk meglepő, rendkívüli adományokról. A rendkívüli gyógyítás adománya mellett „van, aki csodatevő hatalmat kap, van, akinek a prófétálásnak vagy a szellemek elbírálásának képessége jut osztályrészül. Más különféle nyelveket vagy pedig a nyelvek értelmezését nyeri el ajándékul” (1 Kor 12, 10). Mit szóljunk mindezekhez? Lehet-e még hinni az ilyen adottságokban? Vagy az egyház megfogalmazása szerint: Hogyan állunk a Szentlélek kegyelmi adományaival? Isten valóban osztogat ilyen képességeket, tehetséget: lelki adományokat, ajándékokat? Valóban megtapasztalhatók ezek az egyházban?

Pál apostol a Lélek rendkívüli működéséről beszél a korintusi egyházban. Korintusiakhoz írt leveléből megtudjuk, az ősegyház tagjai, akik köztudottan felnőtt fejjel vállalták a krisztusi hitet, lelkesen fogadták az evangéliumi örömhírt és ennek szellemében gyökeresen megváltoztatták életüket. Hűségesen igyekeztek Krisztus Urunk nyomdokain járni. Közvetlen, családias légkörben szervez-

(Folytatás a 7. oldalon)

Szép piros a pünkösd reggel,
Mintha tűzzel, Szentlélekkel
Menny-föld tele volna;
E napot fent s lent megűlik,
E nap oly ragyogva nyílik,
Mint hajnali rózsa.

Arany János (1817-1882),
Az ünneprontók balladájából

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Kereszténység és iszlám
III. rész

Márciusi számunk óta foglalkoztat bennünket - egy olvasói kérdésből kiindulva - az iszlám, illetve a kereszténységnek hozzá való viszonyulása. A téma az utóbbi évtizedek során különösen aktuálissá vált, nemcsak az afganisztáni és iraki konfliktus, a palesztinzavargások és az Európát sem kímélő terrorista cselekmények miatt, hanem mert a nyugati országokban jelentős mértékben növekedett a mohamedán lakosság számaránya. Ezzel nemcsak a politikusoknak és gazdasági szakembereknek kell számolniuk, hanem minden kereszténynek. Számunkra az iszlám ilyen masszív jelenléte többszörös kihívást jelent: nekünk kell - tekintve, hogy közöttünk élnek, és mert nyelvi, kulturális és vallási téren idegen testet alkotnak - megteremteni a békés együttélés alapfeltételeit; nekünk kell továbbá eloszlatnunk az iszlám hívőkbe a kereszténység és a keresztények ellen beplántált előítéleteket, főleg azt, hogy hitetlenek vagyunk és életmódunk erkölcstelen. Ha valaki az ellenkezőjéről akar meggyőzni egy muzulmánt, akkor azt csak a saját élete példájával teheti, és párbeszéddel, amihez viszont az iszlám legalább hozzávetőleges ismerete elengedhetetlen. Ezért folytatjuk cikksorozatunkat a kereszténység és az iszlám kapcsolatáról.

Múlt alkalommal már kifejtettünk az iszlám hit hat tételes pontjai közül kettőt: 1. A hit Allah-ban, az egyetlen Istenben, és 2. A hit az angyalokban. Most folytatjuk a többi iszlámhittétel megvilágítását:

3. A hit az Írásokban

Az iszlám hisz Isten írásos kinyilatkoztatásában. Ide tartozik Mózes 5 könyve, a Tóra, Dávid zsoltárai, az Evangélium és a Korán. Ezek közül csak a Korán tartalmazza Isten teljes és hamisítatlan üzenetét, mert a zsidóság és a kereszténység „meghamisította" az eredeti kinyilatkoztatást - vallják.

4. A hit Isten küldötteiben

A történelem folyamán Isten több embert választott ki követéül és prófétájául. Rajtuk keresztül közölte az Ő akaratát, és ismertette meg az emberiséggel önmagát (Ábrahám, Izmael, Izsák, Jákob, Mózes, Dávid, Jézus). A legutolsó próféta, és a legjelentősebb: Mohamed. Ő kapta Isten végső üzenetét, amely érvényességét mindvégig megőrzi, ami azt jelenti, hogy Mohamed, illetve a Korán tanítása minden idők minden emberének szól.

5. A hit az utolsó ítéletben

Ez együtt jár azzal a hittel, hogy van élet a halál után. Az iszlám szerint Allah a földi élet végén számon kéri az embertől tetteit, és ezek alapján dönti el, igazságosan, de irgalommal, az ember örök sorsát a paradicsomban, vagy a kárhozatban. Az iszlám tehát világosan tanítja, hogy az ember felelős tetteiért.

6. A hit az előre elrendelésben

Allah a maga abszolút hatalmánál fogva dönti el a mindenség, az emberiség és az egyes ember sorsát. Ez nem jelenti azt, hogy az embernek ne lenne lehetősége és kötelessége szabadon dönteni, de mindig tudatában annak, hogy saját döntései Isten akaratától függnek, és az ellen nem tehet semmit.

Az igazhívő tehát teljesen Allah akaratára bízza magát. Ezt a magatartást fejezi ki a gyakran használt „inshallah" kifejezés, azaz: „Ha Isten is úgy akarja". Hogy ez fatalizmus-e, vagy mérhetetlen bizalom Istenben, azt valószínűleg esetről esetre lehet csak eldönteni.

A muzulmánok vallási kötelességei

Az iszlám hit legfontosabb hat tétele után most a hívek életében, a mindennapokban rájuk háruló kötelességeket vegyük szemügyre. Ezek annyira jellegzetesek, hogy a hitvallás, tanúságtétel mellett, számba vehetők, ezért az iszlám négy „alappillérének" is nevezik őket. Ezek: 1. a kötelező ima, 2. a kötelező anyagi hozzájárulás, 3. a böjt, 4. a zarándoklat. Vegyük sorra. A hitvallásról már múlt számunkban szó volt.

1. A napi ötszöri ima, a hitvallás után, az „igazhívő" legfontosabb kötelessége. Minden részletében meghatározott imaformáról van szó, amely lényegileg Allah imádása és magasztalása, és egyben az Isten iránti engedelmesség kifejezése. Az európai országokban élő muzulmánok számára a napi ötszöri nyilvános ima nem mindenütt lehetséges, de arra az esete, hogy be tudják tartani, mindegyikük egy kis imaszőnyeget visz magával. Ahol közös ima lehetséges, ott egy előimádkozó, az imám, vezeti az imát. Ilyen például a péntek déli ima. Ilyenkor a közösség átveszi az imám mozdulatait is.

2. A kötelező hozzájárulás, alamizsnának is nevezhető „zakáh" összege változik a bevétel arányában 2,5% és 15% között. Célja a szegények megsegítése. Ez az „adó" az összetartozás és az egymásért való felelősség megnyilvánulása. A szegények gondja azok közé a témák közé tartozik, amelyekről az iszlám és a kereszténység közt párbeszéd alakulhat ki, és ahol együttműködés lehetséges.

3. A böjt, a Ramadan hónapban (kezdete évről évre tíz nappal korábban van), azt jelenti, hogy hajnaltól napnyugtáig a hívek sem ételt, sem folyadékot (a dohányzás is tiltva van) nem vehetnek magukhoz. Ezzel kifejezésre jut az Isten iránti engedelmesség, amely a testi igények felett áll. Ezenkívül önuralomra és a szükséget szenvedőkkel való együttérzésre tanít. Aki betegség, vagy utazás miatt nem tud böjtölni, annak az elmaradt böjti napokat pótolnia kell.

A Ramadan böjt emlékeztet a mi 40-napos „nagyböjt"-ünkre, azzal a különbséggel, hogy annak még a zsinatot megelőző előírásai (egyszeri jóllakás, háromszori étkezés, hamvazószerdán és a nagyböjti péntekeken hústól való megtartóztatás) is könnyebben voltak teljesíthetők, mint az iszlám böjtje. Azóta a mi nagyböjtünk csak hamvazószerdára és nagypéntekre ír elő szigorú böjtöt (jóllakás egyszer, étkezés háromszor, megtartóztatás a húseledeltől), azonkívül a nagyböjt péntekjein húsevési tilalom.

A kereszténység a böjtöt az Ószövetségből vette át, némi változtatással a századok folyamán. Jézus maga is ajánlja az imádsággal és alamizsnával együtt, mint az Isten felé fordulás, a megszentelődés eszközét. Az ószövetségi böjt az iszlám mai böjti fegyelmére emlékeztet (teljes megtartóztatás napközben, étkezés este). Mohamed ezt vette át.

4. Zarándoklat Mekkába. Erre minden iszlám-hívő életében egyszer kötelezve van, feltételezve, hogy egészségi állapota és anyagi helyzete megengedi.

A szentély, a Ka'ba, már az iszlám előtti időkben Allah-nak volt szentelve, és a hagyomány szerint Ábrahám építette, fia Izmael segítségével. A kockára emlékeztető épület (Ka'ba = kocka) magába zár egy fekete bazalt, vagy láva szikla-darabot, amely a falban van beépítve. Az év bizonyos napjain milliószámra érkeznek zarándokok, tekintve, hogy a zarándoklat a muzulmán lét beteljesedését jelzi. Nem muzulmánok számára a szentély halálbüntetés terhe alatt tiltva van. A zarándok itt megérez valamit az iszlám immár az egész világot átfogó jellegéből, hiszen itt találkozhat a földkerekség minden országából érkező hittestvérekkel. Érthető, hogy a zarándok számára milyen öntudatot, milyen biztonságot ad egy ilyen Mekka-i út!

A zarándoklat, mint vallásos aktus, az emberiség közkincse. Az Ószövetségben számos utalást találunk rá. A zarándoklatok Jeruzsálembe az év bizonyos napjain a zsidó vallási élet fix pontjai voltak. A kereszténység történetében már a 2. századtól kezdve találkozunk egyéni zarándoklatokkal a Szentföldre, Jézus életének és működésének ismertebb helyeire. Később, a szentek és vértanúk tiszteletének terjedése nyomán a zarándoklatok a keresztény élet szerves részévé váltak. E ponton tehát nincsenek problémáink a muzulmánok zarándoklat-praxisával.

Aki járt Rómában, és megélt egy „Urbi et Orbi" áldást a földkerekség minden sarkából összesereglett katolikusok - feketék, barnák, sárgák - közepette, és együtt énekelte velük a Credo-t, tudja, milyen megrázó, és mennyi belső erőt ad egy ilyen élmény. A zarándoklat gondolatát Mohamed feltehetően a kereszténységtől vette át.

Lehetnénk egy kicsit büszkébbek, öntudatosabbak mi, keresztények, ha végiggondoljuk, mi mindent kapott a világ - a nem keresztény világ is - tőlünk!

*

A következő számban folytatjuk az iszlám bemutatását. Szó lesz a shariaról, azaz az iszlám törvényhozásról, a dzsihád-ról vagy szent háborúról, a shiitákról és szunnitákról, és egyéb aktuális kérdésekről, kereteinknek megfelelően.

Frank Miklós

IMASZÁNDÉKOK

Májusra
I.

Szűz Mária példája nyomán minden keresztény állandóan figyeljen az Úr jeleire a saját életében, és hagyja magát Isten szavától vezetni!

Visszanyert bizalom - helyreállt párbeszéd

Az Úr jeleire, szavára figyelni életünkben, ahogy Mária is tette... Mit jelenthet ez a gyakorlatban? Nem mi vagyunk az elsők, akik a kérdést föltesszük. Korábbi századok keresztényei is keresték a választ, és újra meg újra abban a názáreti kislányban találtak mintára, aki egyszerű és tökéletes választ tudott adni Istennek egy nem mindennapi felhívására. Ha az imaszándék témájánál akarunk maradni, Mária sokféle vonása és szerepe közül - szűz, anya, jegyes, háziasszony, királynő stb. - érdemes talán azt választanunk, amelyet a Lukács-evangélium fest róla először: Mária, aki figyelmes szívvel ismeri fel az angyal üzenetében Isten tervét és szabadon igent mond rá (Lk 1,26-38).

Ez a kép sokat foglalkoztatta a középkor emberének fantáziáját is. Az Angyali Üdvözlet ábrázolásai között keresgélve akadtam rá többször is egy érdekes kettős párhuzamra. A középkori kódexfestők és faliszőnyegszövők előszeretettel ábrázolták az Angyali Üdvözlet Máriáját két másik jelenet között. Az egyik a bűnbeesés (Ter 3,1-24) jelenete, az asszony és a kígyó „párbeszéde". Ez nem is meglepő, hiszen az Éva és Mária közötti párhuzamot sokan ismerjük, már a II. században beszél róla Lyon püspöke, Szent Iréneusz. A középkori himnusz pedig hirdeti, hogy a Máriának mondott köszöntés, megfordította Éva nevét Avéra (üdvöz légy). A másik jelenet és kapcsolata az Angyali Üdvözlettel viszont kevésbé ismert. A Bírák könyvében szereplő Gedeon meghívásáról van szó (Bír 6,1-40), aki által Isten meg akarja szabadítani népét a mádiániták kezéből.

Mit mondhat nekünk ez a kettős párhuzam akkor, amikor az Úr jeleire szeretnénk figyelni életünkben? Kezdjük talán azzal, hogy mindhárom jelenetben egy-egy párbeszédről van szó az ember és egy szellemi lény között: Gedeon és Mária az Úr angyalával beszél, Évát a kígyó jelképezte bukott angyal szólítja meg. Célja, hogy féligazságokkal kétséget ébresszen beszélgetőtársában Isten szeretetét illetően: „Miért parancsolta nektek az Isten, hogy a kert egyetlen fájáról se egyetek?" (Ter 3,1). Éva ugyan helyesbít, hogy csak a kert közepén álló fa tiltott, a gyanú azonban útjára indult. A tét nagy: olyanná lenni, mint az Isten, tudva jót és rosszat, saját erőből eljutni a célba, amit állítólag Isten visszatartott az embertől. Az önerős beteljesedés eredménye azonban szánalmas, csak saját mezítelenségére és szegénységére ismer rá az ember. Az Istennel való párbeszéd megszakad, a kertben sétáló közeli Barátból távoli Isten lesz.

A történet egyáltalán nincs olyan messze tőlünk, ha felismerjük benne kísértéseink és bűneink ősmintáját. Megcsillan előttünk egy jó dolog, amit Isten nélkül, vagy legalábbis a háta mögött szeretnénk elérni. Türelmetlenül nekiveselkedünk, hogy saját erőnkből valósítsuk meg, így mindez a magunk érdemét és dicsőségét fogja hirdetni. Az eredmény talán nem sújt le, mindenestre békétlenségben és ürességben hagy. Ráadásul - és ez az igazi veszteség - úgy érezzük, hogy megszakad egy baráti párbeszéd köztünk és Isten között.

Szerencsére Isten maga az, aki szüntelenül újrakezdi a dialógust. Gedeon meghívása is egy újrakezdett párbeszéd története. A választott nép idegenek uralma alá kerül, Istenhez kiált, Ő pedig elküldi angyalát Gedeonhoz, akire a szabadítás feladatát akarja bízni. Az isteni küldött köszöntéséből - „Az Úr veled" (Bír 6,12) - azonnal fölfedezzük a hasonlóságot az Angyali Üdvözlettel. Gedeon azonban kételkedik, Isten üzenete túl nagy kihívásnak tűnik. Magában hordozza azt a félelmet és bizalmatlanságot, amely a bűnbeesés óta megjelöli minden ember istenkapcsolatát. Kétszer is próbára teszi az angyalt, hogy megbizonyosodjon küldetése valódiságáról. Egy gyapjúfürtöt helyez a szérűre, s kéri, hogy egyedül ezt járja át a hajnali harmat, majd pedig a fordítottját, vagyis a gyapjú maradjon száraz, miközben körülötte a fű nedves lesz. Isten pedagógiájára jellemző, hogy eleget tesz a bizalmatlan férfi kérésének. Ebben a nagylelkűségben talán felfedezzük, mennyi kisebb-nagyobb jelet kérünk és kapunk mi magunk is, amikor egy-egy küldetés elfogadásában bizonytalankodunk. Isten nem bánja meg, hogy szóba állt velünk, alkalmazkodik szűk keresztmetszetű befogadóképességünkhöz, s lassanként tágítja, szélesíti a félve és bizalmatlankodva kimondott igenjeinket.

És Mária - kérdezhetnénk -, ő mi újat hoz ebbe az egész párbeszéd-históriába? Hisz ő is zavarba jön az angyal köszöntésére, és arra is rákérdez, hogyan is valósul meg Isten terve, amely szétfeszíteni látszik az emberi terveket (Lk 1,28.34). Zavara és kérdése azonban nem aggodalmaskodásról árulkodik, hiszen akkor nem születne benne meg oly gyorsan az igen. Azt hiszem, inkább az önmagától szabad ember képét tükrözi vissza, aki szíve mélyén arra vár, hogy legmélyebb vágyait, amelyeket Isten ültetett el benne, maga Isten töltse be. Mindez a várakozásnak és a türelemnek arról a benső hozzáállásáról tanúskodik, ami a bűnbeeséskor megrendült az emberben. Mária kegyelemmel teljes „gyapjúfürt", aki hagyja, hogy teljesen átjárja a harmat, az ősbizalom Isten iránt. Nem követel jeleket, mint Gedeon, mégis Isten maga az, aki Erzsébetre hivatkozva jelet ad neki.

Mi szüntelen úton vagyunk. Az első emberpár bizalmatlanságától vándorlunk Gedeon jeleket és bizonyosságot kívánó magatartása felé. Olykor-olykor azonban meghaladjuk - mi magunk se tudjuk, hogyan - a bennünk élő Gedeont, s valami felvillan bennünk Mária lelkületéből. Ilyenkor rádöbbenünk, hogy a jeleket maga Isten adja, s ahhoz, hogy olvasni tudjuk őket, mindenekelőtt Isten iránti mély bizalomra, végső soron hitre van szükségünk. Ez a bizalom szüli bennünk legmélyebb vágyainkat, amelyeket nem tudunk magunktól betölteni, de amelyek éppen elegendők ahhoz, hogy útra keljünk - már nem annyira Gedeon módjára, hanem Mária bizalmával. Bizonytalanságaink nem tűnnek el, hanem beleilleszkednek abba a párbeszédbe, amelyet Isten kezdett és folytat velünk minden nap.

Bartók Tibor SJ

KÖSZÖNTJÜK AZ ÚJ EGRI ÉRSEKET

A Szentatya, XVI. Benedek pápa 2007. március 15-én elfogadta dr. Seregély István érsek 2006. márciusában - az egyházi törvényeknek megfelelően - bemutatott lemondását az Egri Főegyházmegye lelkipásztori kormányzásáról. Őszentsége új Egri Érsek Metropolitává dr. Ternyák Csaba, címzetes érseket, a Papi Kongregáció titkárát, nevezte ki.

Dr. Ternyák Csaba Fertőszentmiklóson született, 1953. december 4-én. Teológia tanulmányokat végzett a győri Egyházmegyei Szemináriumban, majd Budapesten a Központi Szemináriumban, ahol a Pázmány Péter Hittudományi Akadémia hallgatójaként teológiai doktorátust szerzett.

1979. június 21-én pappá szentelték Győrben. 1985-től 1987-ig morálteológiai tanulmányokat végzett Rómában. 1988-tól 1992-ig a római Pápai Magyar Intézet rektoraként működött. 1992-től 1997-ig a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára. 1992. december 24-én Esztergom-budapesti segédpüspöki kinevezést kapott.

1993. január 6-án II. János Pál pápa szentelte püspökké Rómában. 1997. december 11-én c. Eminenziana-i érsekké és a Papi Kongregáció titkárává nevezték ki. 2007. március 15-én XVI. Benedek pápa az Egri Érseki tisztségre nevezi ki.

Ternyák Csaba, az új egri érsek június 9-én 10 órakor az egri bazilikában ünnepi szentmise keretében veszi át az Egri Főegyházmegye kormányzását - tájékoztatta körlevelében egyházmegyéje papságát Seregély István apostoli kormányzó, nyugalmazott egri érsek. A Szent István által 1004-ben alapított egyházmegyének Ternyák Csaba a 81. főpásztora és a 13. érseke. Az egri érsekség hazánk legnagyobb kiterjedésű, híveinek száma alapján pedig az Esztergom-Budapesti Érsekség után második legnépesebb (690 ezer) egyházmegyéje.

*

A Vatikáni Rádió magyar szerkesztősége interjút készített Ternyák Csabával egri érseki kinevezése alkalmából:

- Érsek atya, hogyan fogadta a hírt?

- Kitüntetést jelent számomra, hogy a nagy múltú Egri Főegyházmegyének leszek az érseke. Eger számomra gyermekkoromtól fogva misztikus és különleges város volt, hiszen Gárdonyi Géza híres regénye minden gyermek fantáziáját megmozgatja mind a mai napig. Ez a kinevezés azt is jelenti, hogy annak a Seregély érseknek leszek az utóda most Egerben, akinek a Püspöki Konferencia élén betöltött munkáját öt éven át segítettem, mint a szervezet titkára. Annak idején, 1992-ben az ő személyes hívására hagytam ott a római Pápai Magyar Intézet rektori tisztét, és lettem a szervezet titkára. Most pedig ismét Rómából jövök haza és Seregély érsek úr fogad, mint utódát az egri érseki székben.

- Érsek atya 10 évig töltötte be a Papi Kongregáció titkári tisztségét, gyakorlatilag a világ összes papjának ügyét képviselte, hogyan fogja kamatoztatni ezt a rendkívüli tapasztalatot az Egri Főegyházmegye kormányzásában?

- Az elmúlt majdnem 10 év során a Papi Kongregációban két pápa munkáját is segíthettem. Emiatt hálával gondolok mindenekelőtt II. János Pál pápára, aki annak idején püspökké szentelt, majd később munkatársai közé választott. Ugyanilyen kitüntetés volt számomra az is, hogy két éven át Benedek pápa munkatársai közé tartoztam, aki most egy újabb nagy feladattal bíz meg, amikor az Egri Főegyházmegye vezetésére küld. Engedelmesen igent mondtam erre a megbízatásra is, és örömmel készülök rá.

Az elmúlt években lehetőségem volt rá, hogy a vatikáni kúriából megismerjem az egyetemes anyaszentegyházat. Gyakorlatilag a világegyház szinte minden püspökével találkoztam az elmúlt évek során. Sok lelkipásztori helyzetet ismertem meg papíron, és püspökök, papok elbeszéléséből. Ezeket az ismereteimet bizonyosan kamatoztatni tudom az Egri Főegyházmegye vezetésében.

- Milyen lelkipásztori programokat kíván előtérbe helyezni az ősi és legnagyobb magyarországi főegyházmegyében?

- A püspök elsősorban Krisztus képviselője papjai és hívei körében, ami állandó imádságot, megújulási, megtisztulási igényt jelent. Terveim elsősorban a hitélet elmélyítésére és megújítására vonatkoznak. Szeretném, ha egyre inkább olyan egyház lennénk, amely mai nyelven tudja megszólítani azokat az embereket és egész családokat, akik az elmúlt évtizedekben az egyházi élet peremére kerültek.

Mindenekelőtt persze meg kell ismerkednem ezzel a hatalmas egyházmegyével, a paptestvérekkel, a különféle intézményekkel és helyzetekkel. A hírekből sokat tudok az egyházmegye életéről, és tudom, hogy az elmúlt húsz esztendőt rengeteg nagyszerű kezdeményezés jellemezte, amelyeket folytatni szeretnék, s amelyekre építeni akarok. Nem kezdődik minden elölről, az elődök munkáját megbecsülve és azt továbbépítve szeretnék tevékenykedni. De ez természetesen nem állóvizet, hanem állandó dinamikus megújulást jelent a régi gyökerekből táplálkozva. Kiemelten számítok a paptestvérek, a szerzetesek, a hitoktatók és az összes világi hívek támogatására. Kérem az egész egyházmegye imáit, és szívből küldöm áldásomat.

*

Ternyák Csaba érsek kezdettől fogva kitüntetett figyelemmel kísérte és segítette a külföldi magyarok lelkipásztori szolgálatát, gyakran meglátogatta a nyugati magyar közösségeket, magyar szentmiséket, előadásokat, lelkigyakorlatokat tartott híveknek és papoknak egyaránt, az Életünkben, az európai magyar katolikusok lapjában is többször olvashattuk írásait. Egri érseki kinevezése alkalmából a Nyugaton élő magyar hívek és papok örömmel és tisztelettel köszöntik az Egri Főegyházmegye új érsekét és a jó Isten bőséges áldását kérik továbbra is apostoli szolgálatára. VR/MK/CsF

HA JÓL MEGY ...

Valentiny Géza, apostoli protonotárius, korábban a bécsi Europäischer Hilfsfonds Magyar Osztályának vezetője, a Kastl-i Magyar Gimnázium fenntartó testületének, az Iskolabizottságnak elnöke, németországi magyar főlelkész neve nagyon sok magyar előtt ismert világszerte. Az Életünkben is többször olvashattuk írásait. Papok és hívek, cserkészek, fiatalok és egyesületek évtizedeken át megtapasztalhatták segítségét, szelídségét és emberi jóságát. Most 80. születésnapja alkalmából köszöntjük, jóságát köszönjük. Isten éltesse sokáig erőben, egészségben, a jó Isten áldása kísérje élete minden napján. Kérésünkre ezekkel a gondolatokkal pillant vissza hosszú életének sok szép szakaszára:

„Ha jól megy, lehet még nyolcvan is" - ezt mondja a zsoltáros, midőn az életről és az évek számáról elgondolkozik.

Ha jól megy ... Nem panaszkodhatom.

Valentiny Géza

Édesanyám halála és édesapám újra nősülése után - mivel a „mostoha" nem rajongott értünk - testvéreimmel a nagymama házában nőttem fel. A ház körül nagy kert is volt. Sok virággal, gyümölcsfákkal, bokrokkal, sok hasznos veteménnyel. Szép volt. A szomszédokkal békességben éltünk. Játszótársak is akadtak bőven. Elemibe az újszegedi tanítóképző gyakorlóosztályába jártam.

Gimnáziumban a szegedi piaristák küszködtek velem, ahol igen jó nevelés is, nemcsak tanítás folyt. Kedves, vidám, barátságos osztálytársaim voltak, nem kevésbé Esztergomban, ahová hatodikos gimnazistaként a Szemináriumba kerültem. Kiváló papi egyéniségek, Brückner József, Erdős Mátyás bencés tanárok törődtek velem. Isten jutalmazza őket.

Érettségi után (1945) Bécsben a Pázmáneumban lakván, az egyetemen próbáltam elsajátítani a hit tanait. Kiváló rektorunk volt, Lepold Antal, nem kevésbé híres tanáraink (Pfliegler, Tomek, Gabriel stb.) formáltak bennünket egyéniségükkel és tudásukkal. Jó és élvezetes, példaadó kispap testvéreim voltak.

Betegségem (tüdő) miatt meg kellett szakítanom a szemináriumi éveket, ám a Gondviselés egy svájci plébános személyében Davosba juttatott, ahol két éven belül meggyógyultam. Ott is segítőkész és melegszívű emberek vettek körül.

Szentelés után (1952) Alsó-Ausztriában káplánként vitézkedtem öt faluban, majd jobb levegő belégzése érdekében Vorarlbergben, egy kis hegyi faluban kaptam egy „plébániát" egy jóakaró esperesen keresztül, akinek unokaöccsével együtt szenvedtünk Davosban. Tizenhét évig szívhattam a hegyi levegőt. 1971-ben egy grémium döntése alapján visszakerültem Bécsbe, ahol éppen az Europäischer Hilfsfonds-ot az Osztrák és Német Püspöki Kar létrehozta. Mint az Osztrák Püspöki Kar megbízottja és a Magyar Osztály vezetője 25 éven át jótékonykodtam az Egyházak javára a kommunisták által uralt országokban, leginkább Hazánkban. Szép feladat volt.

A Kastl-i Magyar Gimnáziummal és a németországi lelkipásztorkodással is törődtem, nem kevésbé a cserkészekkel és lehetőség szerint az Ausztriában élő magyarokkal.

Nagyon nagy hálával és örömmel köszönöm Istennek, hogy mindig segített jó munkatársakkal, jó paptestvérekkel, jó tanácsadókkal, jó orvosokkal - egy szóval sok jó emberrel és baráttal.

„Ha jól megy ....". Igen - ha nem lenne az éremnek másik oldala is.

A mulasztások.

Aki ennyi jót kapott, annak annyi jót is kellett volna adnia a nyolcvan év alatt.

Karl Heinrich Waggerl elbeszélése mindig szemem előtt lebeg: Egy hóviharos hideg téli estén becsengetett hozzá egy fedetlen fejű, vékony kabátba és félcipőbe öltözött koldus. Kezében egy szépen faragott bottal. Waggerl botgyűjtő lévén, mindjárt azt gondolta: Megveszem tőle a botot és annak árával akár három napig is penzióban élhet. Mégsem tartotta ildomosnak gondolatait. Amíg a koldust megvacsoráztatta még arra is gondolt, hogy szállást ad neki, de a koldus szaga elriasztotta terve kivitelezésétől. Egy élelmiszer csomaggal és kötött sapkával ellátva útra bocsátotta a hideg téli éjszakába. Néhány nap múlva becsengetett hozzá a sírásó. Kezében a szépen faragott bottal, amelyet Waggerl azonnal felismert. Gondoltam - mondta a sírásó - mivel botokat gyűjt, eladom magának, hogy valamit én is kapjak a munkámért. Nagyon nehéz a keményre fagyott földben sírgödröt ásni. A botot egy csonttá fagyott koldus kezéből vettem, akit itt nem messze az árok szélén találtak. Az író hozzáfűzi a történethez: Amit rosszul tettünk, jóvá tehetjük. Ami jót elmulasztottunk, soha többé nem pótolhatjuk.

Ez az, ami rám nehezedik. Az elmulasztottak. Az íróasztalomon egy bekeretezett mondás áll: Sokan beléd helyezik bizalmukat; ne csalatkozzanak. Megkönnyebbülést csak az adhat, ha azok, akik csalatkoztak bennem, megbocsátanak. Köszönöm nekik. Imádkozzatok értem, hogy Isten is megbocsásson.

Valentiny Géza

Kovács K. Zoltán kitüntetése

Érdemrendek, rendjelek átadásának megvan a maga bevált szertartása, és a rendezést, a helyszín és a körülmények megválasztását is ismert szabályok irányítják. Ezzel szemben az ünnepség, amelynek keretében a müncheni magyar főkonzul, Kovács József február 7-én Kovács K. Zoltánnak a Magyar Köztársaság nevében és az 56-os Emlékbizottság megbízásából átnyújtotta a „Szabadság Hőse" emlékérmet, különösképpen rendhagyó volt.

Rendhagyó volt mindenekelőtt a kitüntetett személye. Kovács K. Zoltán ugyanis nem volt szabadságharcos, hanem a Szabad Európa Rádiónak 44 éven át szerkesztője, aki mint okleveles mezőgazda és az agrártudományok szakembere kezdetben saját munkaterületének kérdéseit dolgozta fel; később, eredeti érdeklődést követve, munkássága kiterjedt az ifjúság, a pedagógia, a szociológia és a demográfia kérdéseire.

Rendhagyónak tűnik a kitűntetés átadásának helye. Igaz ugyan, hogy Kovács K. Zoltán élete jelentős részét Münchenben élte le, de már 15 évvel ez

(Folytatás a 6. oldalon.)

Gyermekeknek

ÜDVÖZ LÉGY, MÁRIA!

Május van, a levegő tele virágillattal, talán a legszebb hónapja ez az évnek. A hittanóráról a nyitott ablakon át kihallatszik a gyerekek csengő hangja, amikor Jézus anyját dicséri énekük:

„Néked ajánljuk, Szűzanyánk,
A legszebb hónap alkonyát.
Ezer nép híven zengi ma:
Ó, üdvözlégy, Mária!” (H 188)

Az ének után István atya diaképek segítségével bemutatja Szűz Mária életét, az angyali üdvözletet, a betlehemi jászolt, a menekülést Egyiptomba, a Szent Család útját a templomi bemutatástól a kánai menyegzőig, a fájdalmas Madonnát a kereszt tövében. Anyai sors az övé, a gyermekük sikereinek örülő édesanyáké, és a bánatban szenvedőké. Talán éppen Szűz Mária iránti tiszteletből ünnepeljük májusban anyák napját.

Első királyunk miután utód nélkül halt meg, országunkat a Szűzanya oltalmába ajánlotta, így lettünk Mária országa. Népünk a legnagyobb ínségben, a háborúk, a természeti csapások idején, mindig a magyarok Nagyasszonyához fohászkodik, kéri, hogy tárja ki felénk jóságos kezét, védjen és oltalmazzon minket. Jézus anyja iránti tiszteletünk megmutatkozik abban is, hogy Mária az egyik legkedveltebb leánynevünk. Majdnem minden hónapban van egy Mária ünnep: Gyertyaszentelő, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Sarlós Boldogasszony, Nagyboldogasszony, Kisasszony stb. Országszerte találunk Mária búcsújáró helyeket is. A pünkösdi szünidő alkalmas arra, hogy szüleitekkel, nagyszüleitekkel felkeressétek ezeket az emlékhelyeket, és gazdagítsátok imakönyveteket egy-egy szép szentképpel. **Judit néni**

Fiataloknak

A MEGVÁLTOTT EMBER

„Engedd, hogy cselekedeteinkkel mindenkor életre váltsuk, amit az emlékezéssel felidézünk...” - imádkozzuk Húsvét 6. vasárnapján a szentmise könyörgésében. Igen, már emlékezésről beszélünk. Krisztus Urunk mennybemenetelének, a búcsúzásnak pillanata nagyon közel van. Szomorúság és bizonytalanság tölti el a tanítványok lelkét. Hogyan tovább? Mi lesz velünk, mi lesz a további sorsunk? Jézus megnyugtató válasza: „Ne nyugtalankodjék szívetek”. Az említett szentmise könyörgésének alapvető gondolata is ezt az érzést fogalmazza meg. Ebben az imádságban arra kérjük Istent, hogy húsvét titka, misztériuma befolyásolja és alakítsa egész életünket, és a halálból feltámadt Krisztus egy életre szóló erőforrás legyen minden keresztény ember számára. Jogos és alapvetően fontos kérés ez. Ugyanis ha emlékezetünkből kiesik Krisztus megváltó áldozatának és feltámadásának értéke, és életünket alapvetően megváltoztató értelme, húsvét már nem több egy meghatóan szép népszokásnál. Így felvetődik az újabb kérdés: Szükség van-e ma a megváltott, húsvéti emberre? Ki ő? Hogyan él, hogyan cselekszik?

A megváltott ember nem elvből derülátó, aki semmi félelmet és nehézséget nem ismer. Ő nem egy kurjongató vásári kikiáltó, nem „hordó-szónok”, aki mindig mindenre tudni véli a helyes választ... A megváltott ember tud félni és félteni: embertársát, a teremtett világot... De minden aggodalom és féltés ellenére tudja, hogy ez a teremtett világ Isten teremtett világa (marad) ... S ez örömének egyik forrása: minden embert, minden teremtményt Isten szeretete éltet és tart meg erre az életre. A megváltott ember igent tud mondani saját magára, sorsára, származására, lehetőségeire, kudarcaira és sikereire is. Hiszi: Isten a húsvét szent titkában már elfogadta őt, megváltotta, s a keresztfán magához, szívéhez emelte. A megváltott ember Urának nyomába tud lépni. Neki szüksége van rá. Ma és holnap. Mindenkor.

Pál atya

AZ ÉDESANYÁK

Május az év legszebb hónapja, amikor a természet olyan, mint egy eleven virágcsokor; minden fehéren, sárgán, rózsaszínűen pompázik a tavaszi nap meleg sugaraiban. Nem véletlen, hogy e hónap egyik vasárnapján ünnepeljük az édesanyákat, hiszen nem is lehet mást tenni, mint a legszebbet szentelni az édesanyák tiszteletére.

Az írók és a költök már annyi szépet írtak róluk, hogy szebben úgysem tudnánk kifejezni, amit iránt érzünk, de egyáltalán lehet-e szavakkal elmondani mindazt, amit az édesanya fogalma magába rejt.

Mit jelent édesanyának lenni? Elsősorban áldozatvállalást, hisz az első várakozásteljes hónapoktól az utolsó gyermek felneveléséig megszámlálhatatlan áldozatot kell hoznia annak, aki e nemes feladatra vállalkozik. Mily nagy örömöt jelent az édesanyának magzata első megmozdulása, amikor érzi, hogy szíve alatt egy másik kis szív dobog. Ez a boldog érzés kárpótolja minden kellemetlenségért, amelyet állapota okoz. Amikor pedig az édesanya meghallja újszülött gyermekének első sírását, már el is felejti a szülés fájdalmait, és öröm tölti el, mert új ember, az ő gyermeke született a világra.

Az édesanyák gonddal, munkával, aggodalommal és szenvedéssel teli élete ebben a pillanatban kezdődik igazán. Mennyi gondot, fáradtságot és szeretetet igényel az apró emberke, akinek léte teljes egészében az édesanyjától függ. Az édesanya egész életén keresztül mindig csak ad, legfőképpen szeretetet. Az ő keze vezeti a kisgyermek első lépteit, ő tanítja az első kigagyogott szavakra, az első imádságra. Az örömök kárpótolják a nehézségekért, a sok munkáért, gondért, amit a kicsinyek táplálása, gondozása, a beteg gyermek ágya mellett töltött éjszakák jelentenek.

Az édesanya gyermekéhez való viszonyát az áldozatkészség jellemzi leginkább, amely minden nehézséggel szembeszáll, hősöket formál a gyenge, félénk asszonyokból.

Még az állatvilágban is számos példáját láthatjuk az anyai szeretetnek, amikor az anya saját életét sem kímélve védelmezi kicsinyeit.

(Folytatjuk)

Kosztolányi Károly,
Villers les Nancy

Erdő Péter bíboros

A VÁNDORLÓ CSALÁDOKRÓL

A CCEE nagyváradi konferenciája a kiadott záróközlemény szerint a vegyes házasságok problémái mellett a családok európai helyzetével, az idegen országban munkát vállalók, vagy bevándorlók lelki gondozásának kérdésével is foglalkozott. Török Viktória, a MK munkatársa erről kérdezte Erdő Péter bíborost, a CCEE elnökét:

- A CCEE (Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa) délkelet-európai püspöki konferenciák képviselőinek részvételével Nagyváradon rendezett tanácskozásán bemutatták a CCEE-nek a család témakörében végzett európai kutatást összegző dokumentumát. Milyen kritériumok alapján készült ez a felmérés, és mennyiben szolgált alapul a konferenciának?

- A kutatás nem alapja volt a találkozónak, a megbeszélések során a felmérés eredményéről esett szó, mégpedig az Európai Unióhoz akkreditált pápai nuncius, André Dupuy részéről, hiszen az Unió demográfiai problémái és az európai püspököknek a család érdekében végzett munkája szorosan összefügg egymással. Az uniós előrejelzés szerint 2020-ra a jelenleg 21 milliós Romániának 17,1 millió, a jelenleg 8 milliós Bulgáriának 5,5 millió lakosa lesz. Természetesen ez előrejelzés, nem elvárás; furcsa is lenne az új tagokat ilyen elvárással fogadni. Bár a közvélemény Romániában és Bulgáriában nem családellenes, ott is megfigyelhető már nem is annyira a születések számának csökkenése - bár az is -, hanem a kivándorlás jelensége. A munkát kereső emberek nagy számban mennek Nyugat-Európába, különösen a dél-európai országokba, ahol - néhány bűnözési vagy más problémás eseten túlmenően kedvező a tapasztalat: Spanyolországban, Olaszországban a román munkásoknak elég jó hírük van. Ennek kapcsán fontos, hogy az odavándorló románok lelkigondozásával és adott esetben hazatérési lehetőségükkel foglalkozzanak. Hiszen az az ideális, ha munkájával tudja támogatni a családját, és később visszatér a hazájába, ahol jobb egzisztenciát teremt magának. Tehát nem a közép-kelet-európai térség elnéptelenedése lenne a cél. Ebben a tekintetben fontos az, hogy a püspökök egymással szolidárisak legyenek és figyelmet szenteljenek a nemzeti kisebbségek pasztorációjára. Ez részben ökumenikus szempontokat is felvet, tehát például a románoknál a többség ortodox vallású; Olaszországban magam is láttam, hogy számos kis ortodox templom épült az észak-olasz városokban.

- Mit jelent ez Magyarországon?

- Magyarországon a helyzet annyiban különbözik, hogy mi pár évvel korábban csatlakoztunk az Unióhoz. Nálunk sem teljes még a nyugati munkavállalás lehetősége, de a nyugati magyar pasztoráció felelősei - élükön Cserháti Ferenc atyával - jelzik a püspöki konferenciának, hogy a magyar lelkészségek híveinek létszáma Európa nagyvárosaiban gyorsan növekszik. Miért? Azért, mert sok magyar megy ki tanulni és dolgozni. Emiatt az ottani magyar lelkészek munkája jellegében megváltozott. Tehát elsősorban nem emigráns pasztorációról van már szó, hanem migráns pasztorációról, olyan magyarokról, akik haza is fognak térni. De addig is a magyar közeget, a magyar jellegű vallási életet szeretnék megtartani. Ebben a tekintetben a feladat kissé változik, de ameddig magyarjaink tényleg hazatérnek, ez örvendetes jelenség. Bécsben például 1200 magyar egyetemista tanul, de már Grazban is 800-an vannak.

- A konferencia záródokumentumában a püspökök kijelentették azon szándékukat, hogy minden lehetséges eszközzel elősegítik a házasságra való felkészítést. Ez milyen gyakorlati terveket jelent?

- Ez sokféle tervet jelent, hiszen a vegyes házasságok területén vannak ökumenikus jellegű problémák. Néha katolikus és más nyugati keresztények között is előfordul ilyesmi, azonban a katolikus-ortodox vonatkozásban különböző országokban más-más problémákkal lehet találkozni. Az ortodoxia ebből a szempontból nem mindenhol egységesen fogadja a vegyes házasságot. Van olyan parókia, ahol megkövetelik, hogy a katolikus fél térjen át az ortodox hitre, illetve újrakeresztelik, sőt nyilatkozatot iratnak vele alá, hogy áttér az ortodox hitre. Ez utóbbi akkor semmiképpen nem korrekt, ha az illető személy nem érti azt a nyelvet, amelyen a nyilatkozat szövegezve van. Ez elsősorban görögországi helyzetekre vonatkozik, ahol sok a lengyel vendégmunkás. Lengyel-görög vonatkozásban, ha vegyes házasságot kötnek egy ortodox templomban, akkor előfordul, hogy a lengyel fél nem is érti, amit aláír, és csak később döbben rá, hogy úgy nyilatkozott: áttér az ortodox vallásra. Ezeket a helyi ortodox egyházi vezetőkkel való megbeszélések keretében lehet tisztázni. Arra adott ösztönzést ez a megbeszélés, hogy egységes és kiegyensúlyozott gyakorlatot igyekezzünk kialakítani kontinentálisan vagy nemzetközileg más formában, akár az Apostoli Szentszék, akár nemzetközi szervezeteink segítségével. MK

AZ EREDET

Rabindranath Tagore nyomán

Honnan jöttem én? Hol találtál reám?
- kérdi anyjától a gyermek.
Ő egyszerre sír s nevet,
s keblére zárva gyermekét, így felel neki:

“Szívembe rejtve voltál, kedvesem,
te voltál minden álma.
Gyermekkorom játék-babái közt lakoztál;
s midőn agyagból reggelente isten-szobrot alkoték,
te voltál, kit formáltalak s törtelek össze akkor.
Hozzá intézve énekem, téged is imádtalak véle.
Otthonunk oltárának asztalán
az istenséggel együtt rejtezél.
Éltemben, sőt anyám éltében is éltél.

Felnőtt koromnak küszöbéhez érve
ifjú szívemnek szirmai kinyíltak;
te lengted körül szálló illatoddal,
frissen bársonyozva tagjaim,
mint hajnalt jelző égi pirkadat.

Az ég szerelme vagy.
Iker-nővéred a hajnali fény.
A mindenség hozott szép hullámain,
hogy végül is szívemre ejtsen.

Miközben nézem hamvas arcodat,
titkoknak árja vesz körül!
Bár a Mindenséghez tartozol,
nekem adott a Sors!

Félek, hogy el ne hagyj,
ezért szívemre zárlak.
Minő csodának kellett lennie,
amely a nagyvilágnak kincseként
törékeny karjaimba tett le...”

Franciából fordította
Márfi Gyula érsek

Floridai levél

AZ EMBERI HANG

„Az emberi hang egy rendkívüli eszköz, ugyanakkor egy rendkívül el nem ismert eszköz. Míg a beszélt nyelvet és a mozdulatokat (body language) alaposan analizálták, az emberi hangot figyelmen kívül hagyták. Megszűntünk érzékelni alapvető fontosságát" - írja tanulmányának indokolásában az angol írónő, Anne Karpf.

A nem rég New Yorkban, a Bloomsbury kiadónál megjelent The human voice, Az emberi hang, ugyan nem pótolja a mulasztásokat, de 300 oldalon hívja fel a figyelmet a hang fontosságára, remélve, hogy ezzel lökést ad a szélesebb körű kutatásokhoz.

Az egyes tételekre nincs mód kitérni, elégedjünk meg néhány fejezet címével: Mitől lesz a hang „emberi"?; Hogyan szinezzük a hangunkat; Hogyan változik ma a nők és a férfiak hangja; Hanglenyomat és hanglopás; Hogyan változtatta meg a hangot a technológia - és amiről bővebben szó lesz - az anya hangjának hatása a magzatra.

Bibliai időkre vezethető vissza a feltevés, hogy már a magzat is képes hallani, de csak a 20. század végén, az ultrahangtechnika fejlődése hozta meg a felismerést, hogy a magzat a 14. héttől kezdve reagál bizonyos hangokra és a 28. héttől az anya hangja stimuláló hatással van rá. És ez a hang, amit nem csak „kívülről" hall, de a rezgések következtében „belülről" is, egyfajta hangfürdőt, hangburkot alkot körülötte, amely a születés traumája után a folytonosság (biztonságérzet) egyetlen tényezője. Megállapították, hogy a csecsemő azt a „fojtott" hangot akarja hallani, amit a születése előtt megszokott, valamint, hogy olyan mértékben van az anya hangjára „hangolva", hogy akkor is reagál rá, amikor csak felvételről hallja. (Ez elsőrendű fontosságú, amikor az anya valamilyen okból nem lehet mellette, például, ha kórházba kerül.) Meglepő, hogy már a csecsemő különbséget tesz az idegen nyelvek, illetve hangok között és boldog mosoly ül ki a kis arcára, ha azt a nyelvet hallja, amit magzat korában megszokott.

A bébi magas, erős hangja, sírása 3000 hertz erősségű. Az a fok, amire az anya a legérzékenyebb. A sírás a csecsemő kevés lehetősége közé tartozik, amit használni, és amivel „kommunikálni" képes. Későbbi korokban viszont lehet, hogy éppen a hallgatás az egyetlen olyan mód, amivel felhívja magára a figyelmet. Megfigyelték, hogy ahol sok bébi van együtt és az egyik sírni kezd, hamarosan rázendít a többi is. Egyrészt zavarja őket a magas hang, másrészt ezt tartják az együttérzés első megnyilatkozásának.

A hang hatása azonban folyamatosan csökken és négy éves korra átveszi szerepét a kép. Ezért állítják a technológiai fejlődés megszállottjai, hogy a hangnak nincs többé központi szerepe az emberi kultúrában. Leértékelte a kép.

Anne Karpf reméli, hogy könyve ennek az ellenkezőjét igazolja. Hiszen éppen az emberi hang az, ami a modern eszközökkel eljut a világ minden sarkába. Az anyától kapott impulzusokkal kifejlődött hang az, amivel az emberek igyekeznek egymásra hatni. Az értő fül számára a hang rajzolja meg legjobban egyéniségünket, valamint azt, hogy hogyan látjuk a világot és önmagunkat. Ahhoz viszont, hogy kifejlődjék ez a képességünk a jövőben, „új fülre" és érzékeny belső hallásra van szükségünk.

Bitskey Ella

VASFÜGGÖNYÖKÖN ÁT

Már Skultéty Csaba memoár-kötetének címe is meghökkentő: Vasfüggönyökön át - így, többes számban nem használtuk a hidegháború alighanem legtipikusabb kifejezését. A szerző - pontosabban a kötet összeállítója, hiszen a bő 200 oldalon (Madách - Posonium, Pozsony, 2006) inkább interjúk következnek egymás után, amelyek különböző hazai és külhoni magyar folyóiratokban láttak napvilágot Skultéty Csabával -, maga adja meg a választ a fonáksága: mint a müncheni Szabad Európa Rádió (SZER) munkatársa a „vasfüggöny" mögötti hallgatókat tájékoztatta, de különös szívügyének tekintette szűkebb pátriáját, a második világháború után szovjet fennhatóság alá került Kárpátalját, amely még Magyarországnál is hermetikusabban - tehát egy további vasfüggönnyel - lett elzárva a szabad világtól. Az interjúkból megtudjuk, hogy az SZER-nél senki sem szólt bele munkájába, ameddig ez a politikai határokon belül élő magyarságot érintő tájékoztatásban merült ki, azonban az amerikai főnökség szinte rettegett az egyes nemzetiségek közötti súrlódásoktól, ezért a kisebbségbe kényszerült magyarság problémáinak felvetése a legtöbb esetben reménytelen próbálkozásnak tűnt. Skultéty Csaba megérti amerikai főnökeinek álláspontját is, hiszen a rádió székházában évtizedeken át egymás mellett dolgozott a lengyel, a csehszlovák, a román, a bol-

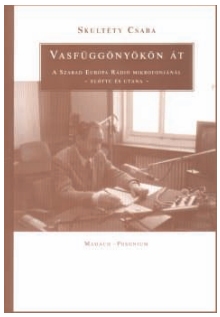

gár és a magyar szerkesztőség. Ritka kivételek ugyan előfordultak, de éppen ezek bizonyították az ingerküszöb létezését. Amikor a 60-as évek végén a francia nyelvterület alighanem legtekintélyesebb napilapja, a párizsi Le Monde hosszú és elemző cikksorozatban számolt be az erdélyi magyarság sorsáról, főszerkesztője megbízta Skultéty Csabát a cikkek lefordításával és háromszor 20 perces műsorba foglalásával. Az SZER Román Osztálya a magyar főszerkesztőhöz intézett átiratban kérte a 60 percnyi adás teljes szövegének átfordítását angolra, hogy pontosan összevethessék a Le Mondeben megjelent francia szöveggel... Az igazi változást Reagan elnök hivatalba lépése jelentette. Ezt követően ugyanis reálisabbá vált az európai nemzetiségi kisebbségekre vonatkozó hivatalos álláspont. Ez tette lehetővé Skultéty Csaba számára, hogy tartósan felkarolhassa az akkoriban tudatosan agyonhallgatott kárpátaljai magyarság ügyét.

A kötet egyik fejezetében Skultéty Csaba behatóan foglalkozik az ugyancsak kárpátaljai Nagydobronyról a nyugati magyarság körében elterjedt hiedelemmel, amely szerint a falut a Vöröshadsereg 1946 nyarán porig bombázta, megtorlásul a lakosság beszolgáltatással kapcsolatos elutasításáért. Az izgalmas oknyomozó leírásból bizonyosságot nyer, hogy a hír - szerencsére - félrehallott tájékoztatásból született, egyben azonban bizonyítva azt a siralmas állapotot is, amely az akkori időkre annyira jellemző elzártságból fakadt, továbbá közvetve utalva arra is, hogy a borzalmakról kerengő évtizedes legendák felett egyetlen nyugati hivatalos szerv sem akadt fenn, míg Oradour, vagy Lidice neve egyike lett a nácik által elkövetett embertelenségek szimbólumainak.

A „Vasfüggönyökön át" című kötetben megelevenedik a szerző hosszú élete, változatos pályafutása - és ezen keresztül a múlt század magyar történelme is, amelynek alakulását - ha csupán közvetett formában - de Skultéty Csaba is némileg befolyásolta az SZER Kelet-Közép-Európába sugárzott adásain keresztül, hiszen ez a rádió volt a Kárpát-medencében élő magyarság alighanem legfontosabb szabad információs forrása. Munkatársai azonban nem csupán a világban történő eseményekről tudósították hallgatóikat, hanem egyben tartották is bennük a reményt, hogy sorsuk egy napon valóban jobbra fordul.

Vincze András

ISTEN ÉLTESSE...

Folytatás az 1. oldalról.

re: 'Kik félitek Istent, gyertek ide mind, halljátok s elmondom, mily nagy dolgot tett velem!' - hangzik az egyik zsoltár (Zsolt 65, 16). Mindig az Isteni Irgalmasság nagy ajándékának tekintettem, hogy úgymond egyszerre kaptam meg a születést, és az újjászületést a Húsvét kezdetének jegyében".

A pápa háláját fejezte ki, hogy családjában megtapasztalhatta az apai és anyai, a nővéri és fivéri szeretetet, a barátai és tanácsadói támogatását, valamint a hívő emberek közösségét. Ezután így folytatta: „Születés és újjászületés, földi család és Isten nagy családja: ez Isten irgalmának sok ajándéka közül az egyik, ez az alap, amelyre támaszkodunk". Pappá szentelésére így emlékezett: „Tudtam, hogy nem fogok egyedül maradni. És micsoda bizalmat árasztottak Jézus szavai, amelyeket pappá szentelésemkor a püspök mondott a liturgiában: nem nevezlek többé szolgának benneteket, ... barátaimnak mondalak benneteket" (Jn 15,15).

Az evangéliumi részletre utalva XVI. Benedek pápa rámutatott: „Isten, a felelősség nagyobb terhével, újra segítséget nyújtott az életemben. Újra és újra örömmel ismerem fel, milyen nagy azok tábora, akik imájukkal támogatnak engem: akik hitükkel és szeretetükkel segítenek szolgálatom végzésében, akik elnézőek gyengeségeimmel szemben és Péter árnyékában is felismerik Jézus Krisztus áldásos fényét. Ezért szívből jövő köszönetet mondok az Úrnak és nektek mindnyájatoknak". Nagy Szent Leó pápa imájával zárta gondolatait, arra kérve Istent, hogy „erősítse meg a hitet, növelje a szeretetet, adjon békét" és szolgálata által növelje odaadását.

*

A Szentatya hétfőn, április 16-án magán kihallgatáson fogadta Edmund Stoiber bajor miniszterelnököt feleségével és kíséröivel; Peter Harry Carstensent Schleswig-Holstein észak-német szövetségi tartomány miniszterelnökét kíséretével. Az Apostoli Palota Kelemen Termében a Pápa találkozott Friedrich Wetter bíborossal, nyugalmazott müncheni érsekkel, München és Freising apostoli adminisztrátorával valamint a müncheni székesegyház káptalanjának 50 fős küldöttségével. 13 órakor a Szentatya együtt ebédelt a bíborosi kollégium tagjaival az Apostoli Palota Sala Ducale nevű termében. Este 6 órakor részt vett a 80. születésnapjára rendezett koncerten a vatikáni VI. Pál kihallgatási teremben.

*

XVI. Benedek pápa megválasztásának második évfordulója és a Szentatya 80. születésnapja alkalmából április 16-án Juliusz Janusz apostoli nuncius a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjaival hálaadó szentmisét mutatott be a budavári Mátyás-templomban.

VR/MK/CsF

XVI. Benedek pápáról számokban

XVI. Benedek pápaságának első két évében jelentette meg első enciklikáját (Deus caritas est). Öt külföldi utat tett. Ebben az évben ez a szám legalább 7-re növekszik, májusban Brazíliába, szeptemberben Ausztriába látogat el. Április 16-án ünnepelte 80. születésnapját, 3 nappal megválasztásának 2. évfordulója előtt. Ő a 265. pápa az Egyház történelmében. Az első német pápa 482 év óta.

Londoni levél

BOLDOGTALAN GYEREKEK

Az ENSZ nem rég kimutatást tett közzé, miután felmérte, milyen állapotok találhatók huszonegy fejlett országban a gyerekek jólétét és társadalmi helyzetét illetően. Az angolok megütközve és kissé megsértve vették tudomásul, hogy e téren az utolsó helyre kerültek, megosztva a szégyenletes lista-végi szereplést az Egyesült Államokkal és Magyarországgal. E három földrajzi területen az ENSZ-vizsgálat szerint jelentős a gyermek-nyomor, a gyerekek elhanyagoltsága. Kirívó továbbá a gazdagok és a szegények közötti különbség. A három ország messze elmarad a gyerekek jóléte tekintetében Hollandia és a skandináv országok mögött. Ami szülőhazánkat illeti, meghökkentette a felmérést készítő szociológusokat, milyen mértékű a szegénység, de megállapították, hogy a család és a gyermek viszonya, kapcsolata nálunk még erős, a szülők (vagy a gyermekük egyedül nevelő anyák) általában felelősséget éreznek a gyerek fejlődéséért.

Nagy általánosságban pénz kérdése is, hogy egy országban miféle a gyerekek sorsa. Anglia szégyenletes viszonyait a szakértők az alulfinanszírozásban látják, és a „nagy hal megeszi a kishalat" rosszfajta kapitalista szellemében. Emiatt 1979 óta itt megkétszerződött a szegénységben élő gyerekek száma, és a kormány csak mostanában kezdte el a gyermek-egészségügyre, valamint a közoktatásra előirányzott összegek emelését.

Az angolokat különösen bántja, hogy a jelentés szerint a szigetországi gyerekek a legboldogtalanabbak. Saját maguk érzik úgy, hogy el vannak hanyagolva. E téren a tehetősebb angol családoknál sincs minden rendben. A szülők esetleg vesznek a gyereknek mobiltelefont, DVD-lejátszót, de hagyják, hogy az utcán ebédeljen ócska, egészséget rongáló ételeket, azokból is keveset, s ha otthon van, megengedik, hogy bámulja a tévén a nem gyereknek való, ízlés- és erkölcsromboló műsorokat. Ami az utcai csellengést, a szabadidő rossz felhasználást ellensúlyozhatná, a cserkészet, Angliában már szinte kihalófélben van. Nagyobb baj, hogy Nagy-Britanniában változatlanul él az a XIX. századi felfogás, hogy a gyermekkor nem csupa móka és kacagás, hanem felkészülés a felnőttkorra.

Kétségtelen, hogy a vallásos család egysége erősebb, a vallásosan nevelt gyerek erkölcse, felelősségtudata szilárdabb. De Angliában ritka már a vasárnapi misén közösen megjelenő család. A szülő-gyermek kapcsolat gyakorta meglehetősen rideg. A tizennyolc évesek kiköltöznek albérletbe, legfeljebb a szennyesüket hordják haza mosásra, és végül annyira elidegenednek, hogy a kapcsolat másból sem áll, mint a szokványos karácsonyi üdvözlő levelezőlap postázásából.

Sajnos, tapasztalható, hogy az angliai magyar családok egy kis százaléka asszimilálódott e téren az itt élőkhöz, megszakadt a családi összetartozás és törődés, például az együtt vacsorázás, vagy a vasárnapi közös ebéd hazai hagyománya.

Az ENSZ-szakértői rámutatnak, hogy mindent összevetve nem az állami alulfinanszírozás a hibás, bár az államnak és a társadalomnak természetes kötelessége jövője ápolása, tehát az ifjú nemzedék felkarolása. És semmiképp sem a gyermek hibáztatható azért, ha elkallódik, vagy éppenséggel boldogtalan. A modern világ zaklatott, bonyolultabb lett, de a szülő feladata, hogy megfelelően indítsa el gyermekét az élet útján. Itt mutatkoznak valójában az angliai bajok, a szülői közömbösség súlyos problémáját kellene megoldani.

Sárközi Mátyás

450 ÉVE SZÜLETETT A PIARISTA REND ALAPÍTÓJA

450 éve született egy kis spanyol faluban, Peralta de la Salban, Kalazanci Szent József, a Piarista Rend alapítója. Szerzetesrendjének tagjai, a piaristák ma már Európán kívül Amerikában, Afrikában, Indiában és a Fülöp Szigeteken is nyitottak iskolákat. Az évforduló kapcsán a Vatikáni Rádió Ruppert József generálisi asszisztenssel, a már évek óta a Rend római központjában dolgozó magyar piarista atyával olaszul interjút készített, amely aztán magyarul is elhangzott:

Hogyan ünnepelik meg Kalazanci Szent József születésének 450. évfordulóját?

Mindenek előtt igyekszünk újra mélyebben megismerni a szent rendalapító alakját, életét és üzenetét a mai világhoz. Szülőfalujában, a spanyolországi Peralta de la Salban ez év októberében lesznek ünnepségek, ahová összesereglenek majd a piaristák az egész világról. De minden ország, ahol piaristák élnek és dolgoznak, és piarista iskolák vannak, megszervezi a maga ünnepség sorozatát. Magyarországon novemberben tudományos konferencia lesz, az iskolákban ünnepélyek, és erre az alkalomra leforditattuk és kiadjuk Mario Spinelli nagyszerű könyvét Kalazanci Szent Józsefről.

Röviden hogyan jellemezné Kalazanciust?

Kalazancius atyánk kereső ember volt, aki miközben Rómában hivatalos ügyeit intézte, rádöbbent a korabeli szegény római gyermekek tragédiájára: mivel nem volt számukra tanulási lehetőség, nem tanulnak meg írni-olvasni, nem ismerték meg a hit alapelemeit sem, ezért nem találtak munkát, elkallódtak, csavargók vagy bűnözők lettek. Mivel másoknál nem talált segítséget e helyzet megoldására, a maga erejéből nyitotta meg az első ingyenes népiskolát az 1500-as évek végén, majd intézményének fennmaradásáért szerzetesrendet alapított. Egész életét erre áldozta.

Küzdött az analfabétizmus felszámolásáért, milyen módszereket használt?

Egyrészt felismerte, hogy csak akkor tud a legszegényebb gyermekek szívéhez férkőzni, ha maga is szegénnyé lesz. Munkatársaitól is megkövetelte ezt. A tanításban pedig azt az elvet követte, hogy a lehető legegyszerűbb és legcélravezetőbb módszereket és tankönyveket kell használni, de ugyanakkor a legmodernebbeket is. Nem félt attól, hogy rendtársait Galileihez küldje, hogy elsajátítsák tőle a legfrissebb tudományos eredményeket.

Milyen üzenete van a mai ember számára?

Nyitott szemmel kell járnunk a világban, észre kell vennünk az emberek gondjait és lehetőségeinkhez képest segíteni a bajon. Az ő korában a gyermekek számára a szegénység volt minden rossznak a bölcsője, ma a rohanó világban a szeretet-éhség, a magányosság, a családi élet és a példaképek hiánya, a magasabb értékek iránti érzéketlenség zülleszti a fiatal nemzedéket. Nekünk is meg kell találnunk a segítéshez szükséges alkalmakat és módszereket.

Ma mintegy egymilliárd írástudatlan ember él a földön. Mit tesznek ennek felszámolására a piaristák?

Missziókat nyitottunk azokon a vidékeken, ahol az analfabétizmus felszámolását a társadalom nem tudja megoldani. Afrikában, Indiában és a Fülöp-szigeteken is működnek már piaristák, sőt már az ott felnövekedett piarista nemzedék is beáll a munkába: az indiai és a néger piaristák...

Mit jelent ma „nevelni" egy fiatalt?

Azt jelenti, hogy kinyitjuk a szemét annak meglátására, hogy léteznek maradandó és komoly értékek, és meggyőzzük arról, hogy érdemes ezekre törekedni. Rá szeretnénk döbbenteni arra, hogy hit és tudás nem mondanak ellent egymásnak, hanem kiegészítik egymást. Egészséges és kiegyensúlyozott életre próbáljuk segíteni, példát akarunk mutatni, hogy boldog legyen. Ez utóbbi rendkívül fontos. Azt tanítja egy olasz közmondás, hogy a fiatalok „befogják a fülüket, ha bölcs oktatást hallanak, de kinyitják mindkét szemüket, ha jó példát látnak". VR

A SZERETET...

Folytatás az 1. oldalról

nemcsak az illető személy, hanem az egész család számára. Sok-sok hívőben ez a nap ugyanis, helyesen, olyan mély nyomot hagy, mint az első pillanat, amikor megérzik a Jézussal való személyes találkozás jelentőségét. A Pápa arra is buzdít, hogy fedezzük fel ismét a szentségimádást és a gyakori gyónást, hogy elkerüljük Isten szeretetének felületes értelmezését. A búcsúk gyakorlata ahhoz segít hozzá, hogy megértsük: saját erőnkből nem tudjuk jóvátenni az általunk elkövetett rosszat.

A Pápa emlékeztet rá, hogy csak felszentelt papok mutathatnak be érvényes szentmisét, a papi szentség nélkülözhetetlen feltétele ennek. A papok legyenek tudatában annak, hogy szolgálatuk során soha nem tehetik személyüket és véleményüket az első helyre, amely mindig Jézus Krisztust illeti meg. Ellentmond a papi önazonosságnak minden olyan kísérlet, amely önmagát kívánja a liturgikus cselekedet főszereplőjévé tenni. Miközben tisztelet illeti meg a keleti gyakorlatot és hagyományt, a papi nőtlenség mély értelme, mint a Krisztus életstílusához való hasonulás, azt fejezi ki, hogy a pap tökéletesen és kizárólag Krisztusnak, az egyháznak és Isten országának szenteli magát, ez kötelező érvényű a latin hagyomány számára.

Az Eucharisztia és a házasság felbonthatatlanságának kapcsolatára vonatkozóan a Pápa rámutat, hogy a házastársi kötelék szorosan kapcsolódik a Krisztus és jegyese, az Egyház eucharisztikus egységéhez. Sajátos figyelmet kell fordítani az újraházasodott elváltak fájdalmas helyzetére: összetett problémáról van szó, amelyhez az igazságban gyökerező szeretettel kell közelíteni. „Házasság és család, olyan intézmények, amelyeket elő kell mozditani és meg kell védeni minden lehetséges félreértéstől, ami a róluk szóló igazságot illeti, mert minden kár, amit bennük tesznek, ténylegesen olyan sérülés, amely az emberi együttélést károsítja meg".

XVI. Benedek pápa felhívja a figyelmet a liturgia szépségének ápolására: nem pusztán külső szépségről van szó, hanem arról a módról, ahogyan Isten Krisztusban megnyilvánuló szeretetének igazsága eljut hozzánk, elbűvöl, és magával ragad bennünket. A dokumentum felszólítja a híveket, hogy legyenek hűségesek a liturgikus szabályokhoz azok teljességében, mert az eucharisztikus liturgiát nem lehet önkényünknek kiszolgáltatni, nem lehet kitenni azt a pillanatnyi divat szeszélyeinek.

A gesztusok egyszerűsége és józansága, a megfelelő rend és előírt idő szerint, jobban magukkal ragadják a híveket, mint a mesterkélt, és nem megfelelő utólagos toldalékok.

Fontos hely illeti meg továbbá a liturgikus éneket is. Kerülni kell az olyan zenei műfajokat, amelyek nem tartják tiszteletben a liturgia értelmét, viszont megfelelő módon érvényre kell juttatni a gregorián éneket.

A Szentatya megállapítja, hogy szükséges a homíliák minőségének javítása. Kerülni kell az általános, illetve az elvont szentbeszédeket, továbbá nagy figyelmet kell fordítani Isten szavának hirdetésére, jól képzett felolvasók által.

A Pápa szinódus utáni buzdítása továbbá hangsúlyozza a béke jele kicserélésének mély jelentőségét, amely nagy értéket hordoz, különösen ezekben a konfliktusokkal teli időkben. Ügyelni kell azonban a gesztus mértékletességére, hogy ne keltsünk zűrzavart a hívek gyülekezetében éppen a szentáldozást megelőző pillanatokban. A Pápa nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy ezt a gesztust a szentmise egy másik részéhez kapcsolják, például a felajánlás előtt hajtsák végre.

A Szentatya továbbá a szentáldozás utáni csendre buzdítja a híveket. Ami a világi híveknek a szertartáson való tevékeny részvételét illeti, a dokumentum megjegyzi, hogy a zsinati útmutatások bizonyos félreértése tapasztalható. A részvétel ugyanis nem egy egyszerű külső tevékenységre utal, hanem inkább arra, hogy a hívek tudatában vannak a szentmise misztériumának és a mindennapi léttel való kapcsolatának. A Szentatya leszögezi a tényt, hogy kizárólag a pap vezetheti az egész eucharisztikus szertartást, a kezdeti köszöntéstől kezdve a végső áldásig, ebben senki nem helyettesítheti.

A Pápa erőteljesen buzdít a börtönlakók, a betegek lelki gondozásának biztosítására, valamint arra, hogy fordítsanak különös figyelmet a fogyatékosokra, eltávolítva az esetleges építészeti akadályokat a szent épületek elől. Biztosítani kell továbbá a szentáldozást - a lehetőségeknek megfelelően - a megkeresztelt és megbérmált szellemi fogyatékosoknak.

A szinódus utáni buzdításban a Szentatya szól annak a lehetőségéről is, hogy a nagy nemzetközi találkozók esetén használják a latin nyelvet a szentmisén, kivéve az olvasmányokat, a szentbeszédet és a hívek könyörgését. A latin ugyanis jobban kifejezi az egyház egységét és egyetemességét. A Pápa arra kéri a jövő papjait, hogy képezzék magukat ezen a téren: legyenek képesek latinul misézni, a mise latin szövegét megérteni és tanítsák meg a híveknek a legismertebb imákat latin nyelven.

A Pápa különös hangsúlyt fektet továbbá a vasárnapi szentmisén való részvételre: az Úr napja, a munkaszüneti nap, ne legyen Isten nélküli nap.

XVI. Benedek pápa arra szólítja fel a híveket, hogy mélyen éljék meg az eucharisztikus misztériumot, amelynek tartalma az, hogy Isten szeret bennünket, mi pedig szeretjük testvéreinket. A keresztények feladata, hogy konkrét tanúságot tegyenek társadalmi és politikai téren Krisztus szeretetéről, hogy megtört kenyér legyenek a többiek számára, valamint kötelezzék el magukat egy igazságosabb és testvéribb világ építésében. Ítéljék el az éhezés botrányát, a menekültek drámáját, a gazdagok és szegények közötti növekvő szakadékot, amelyet a globalizáció bizonyos folyamatai idéznek elő. A Pápa a politikusokat is „eucharisztikus következetességre" szólítja fel, vagyis olyan törvényeket támogassanak, amelyek tiszteletben tartják az olyan alapvető értékeket, mint az emberi élet, fogantatásától kezdve a természetes halálig, az egy férfi és egy nő közötti házasságon alapuló család, a gyermekek nevelésének szabadsága, valamint a közjó előmozditása minden formájában. Ezek az értékek nem képezhetik vita tárgyát.

A Pápa gondolatban azok felé a keresztények felé fordul, akik még szenvednek a vallásszabadság hiánya miatt, és akik számára hősies tanúságtétel pusztán az a tény, hogy templomba mennek.

Végül a Szentatya apostoli buzdítása végén bejelenti, hogy az illetékes vatikáni dikasztériumok Compendiumot tesznek közzé az Eucharisztiáról, hogy a hívek jól megértsék, megfelelően ünnepeljék és imádják az Oltáriszentséget. VR

Kovács K. Zoltán...

Folytatás a 3. oldalról

előtt visszaköltözött Magyarországra. Eddigi kitüntetéseit is ott vehette át: pl. 2004-ben a Köztársaság Elnökének Érdemérmét és 2006-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét.

Rendhagyó az is, hogy az ünnepélyes aktus nem a Főkonzulátus épületében, hanem a Főkonzul rezidenciáján történt, azaz nem a nagy nyilvánosság előtt, hanem szűk baráti körben, ami nagyban elősegítette a szertartás közvetlen, mesterkéletlen légkörének kialakulását.

Végül rendhagyónak tekinthető az 56-os emlékbizottság szándéka is, amely Kovács K. Zoltán kitüntetéséhez vezetett. Kovács József müncheni magyar főkonzul az emlékérem átadásakor megemlítette: „Az emlékérem olyan kitüntetés, amellyel a nemzet a forradalomban résztvevő, illetve a forradalom és szabadság ügyét támogató polgárok tevékenységét, a demokratikus értékek mellett való bátor kiállását kívánja elismerni." Ha ebből indulunk ki, akkor érthetőbb, hogyan lehet valakit a „Szabadság Hőse"-ként ünnepelni, aki a szabadságharc idején nem élt Magyarországon és nem vett részt a harcokban. Kovács K. Zoltán, mint szerkesztő és ember olyan elkötelezettséggel és áldozatkészséggel küzdött a magyarság elemi jogaiért, köztük szabadságáért és függetlenségéért, hogy ezt nem túlzás „hősies"-nek nevezni.

Persze egyéniségének e vonásai nem a véletlenből adódtak. Fiatal korától végigkísérte a meggyőződés, hogy a keresztény demokrácia elvének valóra váltása a politikában a magyarság számára egy jobb jövő és egy igazságos társadalom felépítésének alapja. Ezért állt ki attól fogva, hogy 1947-ben 23 éves korában a Demokrata Néppárt színeiben, az Országgyűlés legfiatalabb tagjaként képviselővé választották. Két év múlva kénytelen volt elhagyni az országot.

Kovács K. Zoltán külföldön is folytatta, az adódó lehetőségeket és kapcsolatokat kihasználva, szóban és írásban, amit elkezdett. Soha nem lett megalkuvó. Töretlen egyenesvonalúságával lett - a háttérből és külföldről - az 56-os események egyik előkészítője.

Az „56-os Emlékbizottság" mindezt, a ma 83 esztendős Kovács K. Zoltán egész életművét akarta a fiatalabb generáció elé példaképül állítani azzal, hogy megajándékozta a „Szabadság Hőse" emlékéremmel. A hivatalos dokumentumon egyébként a magyar államfő, Sólyom László aláírása is olvasható.

Az ÉLETÜNK szerkesztősége és olvasói nagy szeretettel köszöntik a kitüntettet, akinek cikkei a múltban gyakran gazdagították lapunkat.

Frank Miklós

Magyar ünnepségek Párizsban

Párizsban, március 15-i, nemzeti ünnepünk alkalmából több megemlékezésre is sor került. Az ünnepségsorozatot március 11-én a párizsi magyar Misszió hétvégi iskolájának növendékei nyitották meg „Március idusa" című gyerekműsorral. Míg a Magyar Nagykövetség ünnepi fogadással, addig a Magyar Intézet a Makám együttes koncertje keretében az 1848-as forradalom nagyjainak leveleiből nyújtott ízelítőt. Az MHBK március 17-én, Fodor Jenő elnöklete alatt, rendezte színvonalas hazafias ünnepét. A sikeres megemlékezéseket ünnepi szentmise koronázta. Vasárnap, március 18-án dr. Cserháti Ferenc, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatának megbízottja prédikációjában a szabadság veszélyeztetettségére utalva aktualizálta 1848/49 eseményeit. Jókaira utalva mondta: a szabadságot, hazát, nemzeti nagyságot ma sem adják ingyen az istenek. Akkor is, ma is, az egyháziak hazafias helytállását népünk szolgálatában igyekeznek elfeledni. Az ünnepi szentmise után Molnár Ottó prelátus, házigazda köszöntötte a jelenlevőket, közöttük dr. Pintér Gábor szentszéki diplomatát és Nikicser László Magyarország újonnan kinevezett párizsi nagykövetét, aki beszédében megelégedettségét fejezte ki, hogy a párizsi magyarok a különbségeket tiszteletben tartva méltón emlékeznek meg a nemzeti évfordulóról. „Vallom, hogy magyar az, aki magyarnak vallja magát" - mondta hazánk új nagykövete.

Csernoch Ilona, Párizs

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

HÍREK - ESEMÉNYEK

Seregély István érsek Nyíregyházára vonul vissza

Seregély István érsek az Egri Főegyházmegye körlevelében tájékoztatta a papságot, hogy utóda, Ternyák Csaba érsek beiktatása (június 9.) után a nyíregyházi papi otthonba vonul vissza. Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök körlevelében így fogadja az érkező főpásztort: „Seregély érsek úr húsz éves egri szolgálatával különösen is közel állt hozzánk. Az egyházmegye alapítása előtt (1993) főpásztorunk volt, és azóta is gondoskodó figyelemmel kísérte egyházmegyénk életét, fejlődését. Most ismét közénk jön, hogy itt töltse nyugdíjas éveit. Szeretettel várjuk, és kérjük, hogy vegyen részt egyházmegyei közösségünk életében szolgáló jelenlétével és imáival. Mi is imáinkkal kísérjük életét." MKPK

*

Angelo Sodano vezeti a fatimai ünnepséget

Angelo Sodano bíboros vezeti a portugáliai Fatimában az 1917-es Mária-jelenések 90. évfordulója alkalmából rendezett ünnepséget május 12-én és 13-án. Az ünnepség során felszentelik a még épülés alatt álló templomot - adta hírül a KNA hírügynökség. A vatikáni államtitkárság már januárban bejelentette a Portugál Püspöki Konferenciának, hogy XVI. Benedek sem az ünnepségsorozat elején, sem annak októberi lezárásán nem tud részt venni. Ugyanakkor kilátásba helyezték egy későbbi pápalátogatás lehetőségét. MK

*

Ideiglenes vezető a katonai ordinariátus élén

Miután Őszentsége XVI. Benedek pápa március 15-én elfogadta Szabó Tamás tábori püspök lemondását, a Magyar Katonai Ordinariátusnak az Apostoli Szentszék által jóváhagyott szabályzata értelmében az Ordinariátus ideiglenes vezetését további intézkedésig az eddigi általános helynök, főtisztelendő Berta Tibor alezredes látja el. MKPK

* * *

Aachen

Az aacheni székesegyház az Alpoktól északra fekvő európai térség legrégibb katedrálisa. Homlokzatának jó 20 évvel ezelőtt kezdett renoválása most véget ért és így végre sor kerülhet a templom belsejének helyreállítására is. A magyar szempontból is igencsak fontos zarándokhely jelentősége a múltban nem egyszer Rómával vetekedett.

*

Jeanne d'Arc

Francia régészek kimutatták, hogy az ország nemzeti szentjének tekintett Jeanne d'Arc földi maradványai helyett egy egyiptomi múmia csontjait őrizték Chinonban. Történészek feltételezik, hogy Jeanne d'Arc földi maradványait annak idején bizonyítékként próbálták felhasználni szentté avatásához, amire végül is 1920-ban került sor. Az „orléansi szűz"-ként is emlegetett egyszerű parasztlány a százéves háborúban diadalra vitte a francia seregeket, és csaknem teljesen kiűzte hazája földjéről az angolokat. Gyakran voltak látomásai és isteni ihletésről beszélt, amiért eretneknek nyilvánították és 1431-ben Rouen főterén nyilvánosan megégették, de már 20 évvel később rehabilitálták. Állítólagos földi maradványaira 1867-ben egy párizsi padláson bukkant egy gyógyszerész, aki úgy jött rá a lelet tartalmára, hogy felírat bizonyította: a csontok a mágyán elpusztult Jeanne d'Arctól származnak. Törvényszéki orvosok kezdettől fogva kétkedtek a földi maradvány eredeti voltában.

*

Zágráb

A zágrábi székesegyház bekerült a világ száz legszebb műemléke közé. A katedrális még 1217-ben épült a román és a gótikus stílus közti átmeneti időszakban. Megépítését közvetve Szent László magyar király tette lehetővé, miután húga, Ilona, az akkori horvát királyhoz ment nőül és ezért 1094-ben megalapította a zágrábi püspökséget. A templomot a tatárdúlás után újjáépítették, majd az 1880-as földrengést követően két neogótikus toronnyal és magas tetőszerkezettel látták el. A Vatikán és a párizsi Louvre fényeinek tervezője tavasszal a zágrábi székesegyházat is ellátta azokkal az elektronikus berendezésekkel, amelyek különleges megvilágítást biztosítanak a műemléknek.

*

Darfur

A francia püspökök mielőbbi intézkedést sürgettek a darfuri válság megoldására. Mint az európai vezetőkhöz intézett nyilatkozatukban leszögezték, a szudáni térségben folyó kegyetlenkedéseket senki sem nézheti ölbetett kézzel. A francia főpapok rámutattak arra, hogy már eddig közel negyed-millió darfuriót gyilkoltak meg és legalább három milliót üldöztek el. Mintegy válaszként a német kancellár közölte, hogy az Európai Unió soros elnökeként mielőbb lépést szorgalmaz a szudáni kormánnyal szemben a további vérontás megakadályozására. V.A.

SZÁJRÓL SZÁJRA

A 175 éve elhunyt Johann Wolfgang von Goethe emlékére

A lexikonok - Shakespeare mellett - a legegyetemesebb, legátfogóbb európai lángelmeként jellemzik a Frankfurt am Mainban, 1749. augusztus 28-án született költőt. Goethe életrajza helyett néhány róla feljegyzett anekdotát kerestem, jellemezzék ezek nem annyira a költő fejedelmet, mint inkább az ember Goethet.

*

Séta közben

Strassburgi diák korában Goethe gyakran tett nagy sétákat a város határain kívül is. Egyszer egy keskeny mezei úton baktatott, amikor egy vele rossz viszonyban álló egyetemi hallgató jött szemben és az egyik sétálónak feltétlenül utat kellett engednie a másiknak. A pökhendiségéről híres, kötekedő diák megállt az út közepén és kihívóan kiáltotta oda Goethének:

- Bolondnak nem térek ki!

Goethe erre udvariasan lelépett az útról a mezőre és így válaszolt:

- De én, igen!

*

A becsületes ember

Egy udvari tanácsossal beszélgetve Goethe a következő meggondolatlan kijelentést hallotta:

- Nem hihetem, hogy csak egy becsületes ember is legyen a világon. A költő mosolyogva így egészítette ki a mondást:

- Minden egyes halandót ismerni lehetetlen, de önmagát mindenki ismerheti.

*

A nemezis!

Goethe és Károly Ágost szász-weimari herceg vadászatról hazatérőben elmaradt a kíséretétől. Sokáig barangoltak az erdőben és igencsak megszomjaztak. Végül egy kunyhóhoz értek, ahol egy öregasszony vajat köpült.

A vadászok friss tejet kértek az anyókától, hogy szomjukat oltsák.

Míg az asszony a tejért ment, a hercegnek pokoli ötlete támadt. A kemence padkájáról felkapta az ott dorombolóó macskát, és hirtelen beledobta a köpülőbe. A macska íziben megbarátkozott új környezetével. Mikor az öregasszony visszatért a két csupor tejjel, Goethe és a herceg beszélgetéssel terelte el figyelmét a köpülőről. Közben jóízűen megitták a tejet is, majd folytatták útjukat.

A herceg előre örült a tréfának.

- Egyet azonban sajnálok - mondta Goethének - azt, hogy nem láthatom, milyen arcot vág a nénike, amikor kihúzza a macskát a köpülőből.

Néhány nap múlva újból arra vetődtek. A öregasszony már messziről megismerte őket.

- No né, hiszen maguk az én vendégeim!

- Igen - mondotta a herceg - mi vagyunk, akik múltkor azt a kárt okozták. Itt a vaj ára, amit ki kellett dobni.

Az anyóka hamiskásan mosolygott és miközben gondosan eltette a pénzt a vajért, jókedvű hunyorgatások közben megnyugtatta a két vadászt:

- Nem dobtam én azt ki, lelkeim. A weimari udvarba küldtem el, megesznek ott mindent!

A két vadászban meghűlt a vér. Kettejük közül Goethe tért magához először. Jelentős arckifejezéssel és hatalmas pátosszal mondta:

- A nemezis!

Közreadta:

Ramsay Győző

NAGYSZERŰ...

Folytatás az 1. oldalról

ték gyülekezeti istentiszteleteiket. Egyáltalán nem rejtették véka alá örömüket. Boldogok voltak, hogy Jézus Krisztus által Isten megváltott gyermekei lettek. Számukra kézzelfogható volt a Lélek működése a világban. Eleven valóság, élő realitás, valóságos erőforrás, éltető, lelkesítő valóság. Pál alapos hittérítő munkája során megtanította korintusi híveit értelmesen, okosan beszélni, különbséget tenni a jó és a rossz között. Szilárdan hitt a Lélek megújító, átalakító erejében. Felhívta hívei figyelmét a Szentlélek adományaira, amelyben részesültek, és amelyet mindannyian megtapasztaltak: az egyik kiváló képességet kapott arra, hogy Isten Szent Lelkének erejével megerősítse társait a hitben, prófétai módon beszéljen, vagy szépen dicsőítse Istent; a másik arra, hogy betegeket ápoljon, gyógyítson, vagy rendkívüli módon enyhítse a bajokat. Ismét más arra kapott képességet, hogy a nehéz helyzetekben könnyedén, bölcsen tudjon dönteni a jó és rossz között. A korintusi egyház teljesen hitből élt. Isten Lelke meghatározta tagjainak életét, egyénileg és közösségileg is. Ma azt mondanánk: ezek a korintusiak valóban lelki emberek voltak, őszintén gyakorolták hitüket. Látszott rajtuk, hogy vallásos emberek.

Ez az egyházközség tagjai buzgó, vallásos élete ellenére, mégsem volt földi paradicsom. Némelyek túlzott örömükben valóságos eksztázisba estek és komoly zavart keltettek a közösségben. Pál ezért figyelmezteti, józanságra inti őket. A korintusi egyházban is gyakran megmutatkoztak az emberi gyengeségek. Az egyik fontosabbnak érezte saját adottságait a másikénál, vagy komolyabban vette saját adományát, adottságát, mint a másik. Voltak, akik egyénileg inkább elhivatottabbnak érezték magukat bizonyos szolgálatra, mint a többi együttesen és közösen. Irigység, versengés, konkurenciaharc ütötte fel fejét közöttük. Ezért Pál apostolnak komolyan rendre kellett utasítani híveit.

Ma, a legtöbb közösségben egészen más a helyzet. A korintusi hívekkel ellentétben, a túlbuzgóság veszélye alig fenyegeti egyházközségeinket, inkább a fagyos mozdulatlanság, a dermedtség, a kényelmes berendezkedés (konzervdoboz). A vitalitás túlkapásai ritkán jelentkeznek. Inkább tapasztaljuk az emberi gyengeségeket: közöttünk éppúgy, mint a világegyházban. Ezért egyáltalán nem alaptalan a kérdés: Hogyan beszélhetünk mégis a Szentlélek kegyelmi adományairól közösségeinkben? Valóban a Lélek adományai, a karizmák éltetik az egyházat, a sok gyengeség ellenére is? Valóban Isten Lelke működik közöttünk, a mi egyházközségeinkben is?

Tapasztalataink alapján valóban nem könnyű elfogadni, mégis hitbeli meggyőződéssel valljuk, hogy Isten Lelke ugyanúgy érezteti hatását az egyházban, mint valaha. Isten hűséges, és ő visszavonhatatlanul mindörökre megígérte, elküldte a Vigasztalót, a mindig mellettünk álló paracletos-t, gondviselő Istenünket: a Szentlelket. Isten Lelke ma is működik köztünk és bennünk, még ha nem is olyan látványos módon, mint az apostoli korban, csak éppen figyelmesen szemügyre kell vennünk, és észlelnünk kell a Lélek rezdüléseit.

Ha figyelmesen szemügyre vesszük azt, akkor ma is felfedezzük a Lélek működését. A könyörületesség, az egységesítő szeretet sok feltűnő, rendkívüli jelével találkozunk közösségeinkben is. Gondolok itt egyesek önfeláldozó munkájára a szeretetben, a betegek ápolására, az egyház szociális, karitatív tevékenységére, a nagylelkű és bőkezű adakozókra, de azokra is, akik békés, boldog, szép házaséletet élnek kölcsönös hűségben és szeretetben. Ma is vannak csupa szív emberek. Különös adottságuk, hogy tudnak szeretni válogatás nélkül. Vannak különös tehetséggel megáldott emberek, akik mindig képesek felvidítani, megörvendeztetni vagy megvigasztalni másokat: lelkierőt sugároznak, új hittel, reménnyel, lelkierővel, lelkesedéssel töltenek el másokat. „A Szentlélek soha nem hagyja abba a munkálkodást. Ékesszólóan fejezik ezt ki Krisztus szavai: 'Atyám mind máig munkálkodik, azért én is munkálkodom' (Jn 5, 17). Az Atya lelke, s az igazság mindig erős hatást gyakorol az emberre, különösen a fiatalokra. Nem állhatunk meg csupán a statisztikáknál. Krisztusnak az a fontos, ami a könyörületesség jegyében születik" (II. János Pál: Átlépni, 145. o).

Ma is vannak csendes imádkozók, önkéntes munkások, akiknek szíves, készséges együttműködésére, építő jellegű kritikájára, bölcs tanácsaira mindig számíthatunk az egyházi csoportokban és közösségekben. Vajon az egyháztól távolmaradók nem arra ösztönöznek, hogy még hitelesebben tegyünk tanúságot keresztény mivoltunkról és hitünkről, irányítsuk figyelmüket az idők jeleire, és arra, hogy életünkkel, magatartásunkkal tanúsítsuk a Szent Lélek működését a világban.

Isten ma sem hallgat. Mindig újabb „csodákat" művel az egész világon, mégpedig Egyháza által. „A látszat ellenére ma nagyon sokan találják meg az utat Istenhez, aki munkálkodik" - írja II. János Pál pápa és így folytatja: „Napjainknak ez a nagy tapasztalata, különösen a fiatal nemzedékek körében. Hogyan értelmezhetnénk másképpen azt a sok egyházi társulatot, s az Egyházon belül születő számos mozgalmat? Mi mást jelent ez, mint hogy Isten szavát sokan meghallják? Mi mást jelent a denveri találkozó tapasztalata, ha nem azt, hogy Isten szavát meghallották a fiatalok, pedig sokan igyekeztek ezt megakadályozni? A cselekvés abból fakad, hogy meghallják és megismerik Istent: így mozdul meg a gondolat, a szív és az akarat... Mi mások a szentségek, ha nem Krisztus cselekedete a Szentlélekben? Amikor az Egyház feladja a keresztséget, akkor Krisztus adja fel a keresztséget; amikor az Egyház feloldoz, akkor Krisztus oldoz fel; amikor az Egyház bemutatja a szentmiseáldozatot, Krisztus nevében mutatja be... Nehéz tehát azt mondanunk, hogy Isten hallgat. Inkább arról kell beszélnünk, hogy igyekeznek elnyomni Isten szavát" (uo. 161-162. o). Minek volt jele a legutóbbi ifjúsági világtalálkozó XVI. Benedek pápával Kölben!? Úgy látszik, hogy sok fiatal számára mégsem „a nyugati világ dekadens értékei" a mérvadók!

A II. Vatikáni Zsinat ugyancsak a Lélek, az egyház pünkösdje volt a világban: és megújult a föld színe!

Isten általunk működik a világban. Merem állítani, hogy mindenki kapott tőle legalább egy olyan kegyelmi adományt, amellyel elősegítheti a közösség építését, Isten dicsőségét: „A Lélek megnyilvánulásait mindenki azért kapja, hogy használjon vele" (vö. 1 Kor 12). „Mindezt azonban egy és ugyanazon Lélek műveli, tetszése szerint osztva kinek-kinek". Nekünk az a feladatunk, hogy engedjük működni rajtunk keresztül. Akkor meglátja a világ, hogy velünk az Isten, „aki mindenben mindent véghezvisz" és nagyszerű csodajeleket művel. □

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött kéziratokon.

A szerkesztőség

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: http://www.katolikus.hu/nov.html

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György és Virágh József főlelkész, 62 Little Earling Lane, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 4EA, Tel: 0044/20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Miséző helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brignton-Hove.

ÉSZAK-ANGLIA:

Miséző helyek: **Rochdale,** Wolverhampton, Bradford, Nottingham. Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Telefon/fax: 0043/1/526 49 72. Miséző helyek: Bécsújhely (Familien-Kirche); Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, Telefon: 0043-1-317 3656.

Burgenland/Alsőőrött: Pfarramt Unterwart, Telefon: 0043/ 33/527 108

Grác: szentmise vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30. sz., Ft. Fodor János lelkész, Ugri Mihály gondnok, Tel.: 0043/316/68 35 08;

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, T.: 0512/204 103

Linz: Misézőhelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, T.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax).

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Schwarz Mária, Telefon: 0043/662/820 139.

BELGIUM

Brüssel: Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL/. Érdeklődni: P. Havas István Sch.P., Tel.: 0032/2/64 96 188.

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumônier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liége, Telefon: 0032/ 4/22 33 910; Fax: 0032/4/221 16 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, Telefon: 0033/4/78 501636

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Túrós Dezső plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Telefon: 0821/41 90 25 30.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schwaig. Tel.: (0911) 507 57 96

Essen-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Telefon: (0201)28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegyék Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 687215

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovácz Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdamm 20, D-20099 Hamburg, Tel.: (040) 25 077 83.

Köln-i Főegyházmegye és Aachen: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de Telefon: (0221) 238060. Fax: 0221/232120; http://www.Ungarnzentrum.de

HIRDETÉSEK

Költöztetés és áruszállítás Magyarországra is, egy nemzetközi költöztető vállalaton keresztül, elfogadható áron. T.: 0049-(0)7034/270 342.

Budaörsön eladó: 590 m² építőtelek, csendes utcában, központban, bekötve. T.: 0036-70/55 63 385 vagy 0049-(0)221/76 53 99, e-mail: frommerfoszler@msn.com

Hévízen (termáltó), gyönyörű helyen, apartmanok egész évben kiadók, 10 €/fő. T/F: +36-83/34 10 63.

Magyar ingatlanok közvetítése. T.: 0036-30/66 76 455

Tata mellett, 2.800 m² bekerített területen, 4 szoba összkomfortos, felújított családi ház, 102 m² lakótérrel, beköltözhetően eladó. Központi fűtés, pince, garázs, melléképület. M1 autópálya közel. Ár: 55.000- EUR. Tel.: 0033-1/3469 6008.

Ápolást, házvezetést vállal egy magyar, intelligens, 54 éves nő. Tel.: 0036-20/372 91 09.

Karcsú, sportosan elegáns, igényes, 55 éves, Dél-Németországban élő özvegy nő, keresi korban hozzá illő, őszinte kapcsolatra vágyó, intelligens társát. Jelige: „tavasz".

Plébános ajánlja nyaralóját a Balatonon. Tel.: 0036-88/224 091, mod@somlo.hu

Református istentiszteletek Münchenben:
Reisinger Str. 11., minden hó 1., 3., 5. vasárnap 16 órakor; 2. és 4. vasárnap 11 órakor.
Tel.: 089/601 13 35, www.reformatus-muenchen.de

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: (069) 24 79 50 21. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió - Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: (089) 982637, 982638, Fax: (089) 985419. Email: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Padeborn-Osnabrück-i Egyházmegyék: Miséző helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Telefon (0251) 32 65 01.

Passau-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgart-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Telefon: 0711/2369190 E-mail: missio@ukgm-stgt.de v. istvan.gyuras@ukgmstgt.de www.ukgm-stgt.de

Würzburg-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döpfner-Platz 7, D-97070 Würzburg. Telefon: (0931) 38 62 43.

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). Telefon/fax.: 0047/22744 124

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039/06/684-2620. Miséző helyek: Róma - minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.) és a Szent Péter bazilika Magyarok Nagyasszonya kápolnájában minden kedden 7.45-kor. Milánó - minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Firenze, Padova, Palermo, Parma, Torino.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/1/36 23 303. Miséző helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld, Basel.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041/26/534 0672. Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). **Genf:** Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Telefon: 00 41/22/7910458; **Lausanne:** Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Telefon: 00 41/21/6478 678; **Bern:** Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. □

Teljeskörű sírgondozás Magyarországon. Sírok gondozása, rendbetétele, virág kiszállítás temetésre, évfordulóra. Virágkiültetés, működő tisztítás. Tel.: 0036-30/635 23 19 - www.gravecare.hu - info@gravecare.hu

Fiatal magyar nő, német nyelvismerettel és gyakorlattal, gondozói munkát vállal családnál. T.: 0036-30/209 36 17.

Regensburg környékén élő magyar férfi (55/172/85), házastársat keres (47 é./160/60). T.: 0049-(0)9474/95 15 30 v. 0049-(0)162 360 42 62.

85 éves német férfi, magyar nőt keres (60), aki német állampolgár és jogosítvánnyal rendelkezik, házasság céljából (elgondozásra). T.: 07777/298.

Álomszép luxusvilla Balatonbogláron - 200 m², 50 m-re a tótól, klíma, úszóm., kert stb. eladó. Iá. 400 000 €. Tel. 01713859101.

Szilvásváradon betegség miatt építési telek 2100 m², szép fekvésű belterületen eladó. Érdeklődni: 0049-(0)211/70 17 64, esti órákban.

42 éves, Ruhr-vidéken élő, kedves hölgy komoly szándékkal megismerkedne 36-46 éves szabad férfivel. Tel.: 0208/444 28 76 v. SMS: 01748207887.

Németországi 59 éves, magyarul beszélő, fiatalos, szőke, jó megjelenésű, jó kedélyű, utazást, zenét, meleg otthont szerető özvegyasszony, hasonló érdeklődésű társat keres, komoly szándékkal. T.: 0160 10 37 189.

Kölni, (44/180/70) Erdélyből származó értelmiségi, jó megjelenésű férfi, őszinte, tiszta kapcsolatot keres, egy intelligens, ápolt, jó megjelenésű nővel. T.: 0221/69 37 52 (20 óra után).

HAZATELEPÜLŐKNEK RITKA LEHETŐSÉG

A Bpesti Gellért szállónál prima helyen és közlekedéssel, modern távfűtéses társasházban IV -em.-i (lift) 66 m² öröklakás (logg, 2sz, gard, fü, ko, étk, wc) **CSAK** telj. új bútorzattal és összes házt. felszereléssel együtt eladó. Rögtön is megvehető és beköltözhető, minden szükséges van, „bele lehet azonnal ülni a készbe". Ápolásra utalt vagy mozg. korl. személy(ek)-nek is kitűnő. Tárgy. alap: 90 e. EUR vagy 22,5 mil. Ft. Tel.: H-0036-20/258 53 51, vagy D-0049(Mü)89/76 75 53 13, csak késő este.

*

Idősek Otthona és Hotel
„Életöröm"
H-8200 Veszprém,
Sólyi u. 20

Szeretetteljes gondoskodás
magasan kvalifikált személyzet által,
kényelmes apartmanok,
teljes körű ellátás.

Látogasson el hozzánk
2 hetes próbalakhatásra
(29 EUR/fő/nap)
és ha tetszik az intézmény,
maradjon örökre.

Információ:
Gyímesi Zoltán
Tel: 0036-88/444 337,
Fax: 0036-88/688 189
E-mail: gyimesi.zoltan@eletorom.hu
www.eletorom.hu

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (missziókkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „ÉLETÜNK" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betünként:	0,10 €
„Jelige" - postaköltség	5,00
Üzleti-, nyereséges hirdetés betünként	0,20
Nagybetűs sorok betünként	0,40
Egyszerű, 1 „pontos" keret	10,00

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 % , illetve egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

A hirdetések szövegéért, stílusáért a szerkesztőség nem felel!

AZ UNIÓ...

Folytatás az 1. oldalról

A fontos kihívások közül az üzenet a következőket emeli ki: fejleszteni kell a nemzetközi együttműködést a szegénység leküzdésére, főleg ami Afrikát illeti, továbbá fel kell számolni a nők és gyermekek kihasználását, az emberi jogok megsértését. Küzdeni kell a klímaváltozás okai és következményei ellen. Folytatni kell az Európáról való, jelenleg szünetelő megfontolásokat. A már elért intézményes megoldások védelmezék az emberi méltóságot és az ebből fakadó értékeket, mint a vallásszabadság, annak minden dimenziója, az egyházak és szerzetesi közösségek intézményes jogai, valamint ismerjék el kifejezetten a földrész keresztény örökségét. A keresztények elkötelezik magukat arra, hogy hozzájárulnak az erőteljes társadalmi összetartás megvalósításához, amelyre ma Európának olyan nagy szüksége van.

Az üzenet aláírói a következőket kérelmezik: az Európai Uniót vezéreljék olyan értékek és alapelvek, amelyek az európai egyesülési folyamatot a kezdetektől fogva inspirálták, mint: az emberi méltóság, a férfiak és nők közötti egyenlőség, a béke, a szabadság, a kiengesztelődés és a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás és a szubszidiaritás, a jogállamiság, a közjó keresése. Ezek az értékek nélkülözhetetlenek, különösen az újjászülető nacionalista, faj- és idegengyűlölő tendenciákkal, a nemzeti önzésekkel szemben. Arra szólítják fel a tagállamokat, hogy demokratikus törvényhozásuk keretein belül tartsák tiszteletben az életet, fogantatásától kezdve a természetes halál beálltáig, támogassák a családot, mint egy férfi és egy nő házasságban megvalósuló természetes kötelékét. A keresztények támogatnak minden olyan kezdeményezést, amely valóban tiszteletben tartja az Isten képére és hasonlatosságára teremtett és Jézus Krisztus személyében kinyilatkoztatott emberi természetet. A földrész integrációjának folyamatában, mint ahogy arra II. János Pál pápa emlékeztetett *Ecclesia in Europa* k. apostoli buzdításában: „...alapvetően fontos tudni, hogy az egység nem lesz maradandó, ha csak földrajzi és gazdasági természetű marad, annak a jogban és az életben megvalósuló értékek egyetértő elismerésében kell megmutatkoznia". VR

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

ÉLETÜNK
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de
*
Felelős kiadó:
Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József és Vincze András.
*
Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de
*
Abonnement für ein Jahr: 15,— €
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US$ 50,—
*
ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 1.50 €
Előfizetési ár egy évre 15,- €
Tengerentúlra US$ 50,-
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK".
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC PBNKDEFF
*
Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK
*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck
*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.